

מילה

והא דמילתא דקדושה... וכן נראה שיש להוסיף...

מזה שכתבנו... וכן נראה שיש להוסיף...

הולכה

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

שחיטה

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

קריאת

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

במסות דהוה... וכן נראה שיש להוסיף...

Handwritten notes: 10, R. Simon, 1

Handwritten notes: 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Handwritten notes: 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150

רלח בית החדש

יורה דעה צו הלכות בשר בחלב

בית יוסף

ומי"ש היינו כדי כל הפסין. ין דניו רעיו שכתב לפשר דניו ספר אומי ומי"ש ואם עבר ומי"ש צריך בחב"ש צריך ששים לבב"ם ומיהו אין המרומה ומי"ש היכל ללא ידיעין כמה עלע אל פסין מדש שמתן צו כוים צריך ששים כדי כל הצנן וכו'. גם זה מדברי ספר המרומה נשר אין לרין ששים אלא כנגד הכוים ולמך לומר נמי דלעון הוא גדול יותר (ספ) וכו"כ המוספות (ספ) וממ"ג (לאין קמ. נ. סוף ט"ז) וממ"ק (ספ) ובעני מן הפסין דלס פסין גדול והלעון קטן ממנו אין לרין ששים אלא כנגד הלעון דולא (מי סה) ומי"ג דמתכס פסין ומוצט ומגן בקדירה יוחמת מומר בששים והא דמנריך ששים כנגד כל הפסין ולא

סגי כנגד חלק הפסין שמתן צו היינו משום דמתממל הליך והניח כעולו ולא ידע מלק הפסין שמתן צו ומכל מקום קשה דששים כנגד הקליפה סוי סגי וי"ל דמניי דמתן הלעון דק דק וכו"כ צימ יוסף על ספ סמ"ג. אל אס לא מתן דק דק לרין ששים כנגד הטעלה כהלכ"ד ודפרושים פמון:

ג. ומי"ש אבר אב החד בפסין של גוי צריך ששים כנגד כל הצנן. ג"ו מדברי בעל המרומה ומי"ש נמי שמתן דק דק דל"ל לא היה לרין לשער אלא כנגד מה שלע דהיינו כדי נעילה יי נמי ס"ל לפשר המרומה כסדרת הכש"ל דהכליטה מתפשטת כעולו וי"ל נמי דספר המרומה אול לטעמיה דס"ל כרבינו מס ור"י דהלעון נעשים נלה דשאר איסורין נמי אמרינן חמיה עמיה נעשים נעילה אל לרעיו אפרים א"ל ששים אלא כנגד הצנן אף כסכין של גוי ואין זה דומק שכמו רעיו דין זה פסחה ללא הכרעה דל"ל שמים צ"ל דהלא לא כמד רעיו כן מסבדמו אלא העמיק דברי ספר המרומה וכן העמיק דברי ספר המרומה פמין צ"ל (קמ) גוי נגלים בלעיים פאסור וכן פמון ק"ו (קסח) גוי דניס העמיק דברי ספר המרומה והכל לעמ רעיו מס ור"י דכל איסורין קיימא לן חמיה עמיה נעשים נעילה וכן נהגו אל אף למש דמ"ל לרעיו גוי פסין של גוים כיון דמתממל הוא עלוע מנכר ומלך אף לרעיו אפרים סוי אלעון חמיה נעשים נעילה דמן הסמס דלוי און לנו לומר דכלוע סוי מנכר ומלך חור מעמ לעמ והלעון שמתן צו נעשה נעילה כיון דלויכא הכא פסיקו טווא"ל אלא דלוי כל פסין של גוים לא סוי אלא בלעיה פאסור ולהר"ל אפרים לא אמרינן ציה חמיה נעשים נעילה:

ד. ומי"ש ור"ה מאיר מורונובוביג התי"ד וכו'. עעמו דלא פאסור פמלמואל דמוריפה מתלה ליה ומשולא ליה טעם ולשם אלא גוי קורע של חלמיה ולא בשאר דברים: [אסיקנא נפרק ל"ה אלא אמר רבא סאי פאשר למטעמיה והאי לא פאשר למטעמיה ופירש רש"י סאי לנו פאשר לו לנפול לטעמו קודם שימנו כמותו וכו' והאי לם הקדמה לא פאשר למטעמיה לפי שאסור הוא הילכן אין לו מקום הימר עכ"ל ומכאן מפרש"ל ממאן י"ס ללמוד פמיה שקוין כשר מן הטעמים ואין ידוע אם מלוח הוא אם לאו אסור לטעום צו בלעונו עכ"ל וכבר פסק כן הרשב"ם פמנוה פמון רפ"ח דלמור לטעום דבר איסור אף אם אינו אולכו דלא גרע מירחא מילחא עכ"ל

בני יומן ס"ל דדוקא קורט של חלחית ולא שאר דברים חריפים כסברת מור"ם ושאר גדולים אבל לרברי ספר המרומה דמדמי לו דברים חריפים להדרי אין לחלק ג"כ בין דבר שיש בו לחלחית לאין לו ועיין לקמן סימן קכ"ב (קצה) פעם שאנו אוכלין מרקחת או גוים ובמדרי ריש פרק ביצד מברכין (סי קטו) דבריו המור לקמן סימן קכ"ב טעם שאנו אוכלין זוגביל מרוקח משום שיש להם כלים מיוחדים לכך או מטעם שסתם כלים של גוים פרישה

(א) אבר אב חתכו בפסין של גוי צריך ששים כנגד כל הצנן. כ"כ ספר המרומה והוא ס"ל דעם ל"ח דלמרינן בכל האיסורים מוג"ר ועמ"ס פמון צ"ל (פריס אול ט) דלף הכל"ש ורעיו דס"ל כ"י אפרים ללא אמרינן חנני"ל כ"ח כשמו ומלך לא סגי כלן כמפני פסין של גוי כדי הפסין לומר כיון דחמ"ל נעמקין דק דק עעין בכל חמיה נגד כל הפסין דספ עליה ולעת הכל"ש

צו (א) (היינו כדי כל הפסין. כתב ר' נתן שפירא באיסור והיה דף ע"ו (מכאן שערס מי סא אתו ו) ד"ל וזו דברי ר' יעקב בעל הטורים שהוסיף על ספר המרומה ואחשוב דבא לומר שצריך ששים כדי כל הפסין ולא סגי בששים כדי חלק החכמה שחוקן בו הוא לטעמיה אול שסברו כהר"ם שהביא בריש סימן צ"ד ודמחכא חס מקצתו חס כולו עכ"ל. אבל אינו מוכרח ד"ל. ודבריו בא לומר דלא אמרינן שהוא סגי בששים כדי שמונחיה שעל הפסין ונאמר דהשאר חשיב לפנס הואיל ואין בו יומן לכן קאמר דצריכין ששים כדי כל חלק הפסין שחוקן בו שחורפה מחליא ליה וק"ל. ער כאן המגה"ה: (ב) אבר אב חתכו בפסין של גוי צריך ששים כנגד כל הצנן. כבר נכתבו בפרישה שהוא כדעת ר"ת ואע"פ שרבינו כתב לעיל המסקנא בשם הרא"ש כדי אפרים דלא אמרינן חני"ל אלא

הנהרות והערות

בבשר בחלב מ"מ מביא רבינו כל דברי בעל התרומה אנה גרדא אבל אין לומר שפסין של גוי קודי נמי איסור בלוע מבשר וחלב מטעם שסתם כליהם מנובדים מבשר וחלב וא"כ הוי חניי לכולי עלמא דסוף סוף לא הוי אלא בלעיה איסור וגבי בלעיה איסור לא אמרינן ל"א חני"ל. מורי ורבי. אבל אין לומר דלא שייך בכלי גוי איסור בשר בחלב משום דבשר שלהם בשר נבילה בשוין חייב בו משום בשר בחלב כמי"ש רבינו פסימן פ"ו דהיינו דוקא לעינן בישול אבל לעינן אינליה חייב כמי"ש הרשב"ם בפ"ט מהמ"א ותבניתיה לעיל (וכתב דמ"א וכל זה שחוקן הצנן כעצמו אבל אין חוקן היקף שעל הצנן אין לחוש וכמו עוד ואם הוא ספק אם נחוקן פסין של איסור או לא אולתין לקילא התי"ד ש"ד. ער כאן המגה"ה:)

ז. זה נלמד ממשנה דתרומוה (פ"י מ"ב) תוחת שרסקו ותנוג לחורן עיסה וחימצה. יצ"ע אף על פי שמחזיק מנא ליה דמפליט ומכליט טפי (הנהרות יעב"ץ):

ב נשלה ביד וכו' עד שתים הם זמורה. כל זה כמעט הראשית שנקונה נמקום ליתוק נכד ומצור הכד כולם אמ הנקב: וכתב ריש פרק אלו טריפות. וזמורה"ל דין נלה וטרפה (הל' או"ח ע"ה). הרשב"ם במדועו (מ"ב: ד"ה אה"ל) גבי הא דלמך למימך מלמך קיי כמעט להקל דין נמסר דין נשמים ובספר האגודה (סולין פ"ט סי' מט) הוה שמה שניקנה וכד קוממה אם ניקב הכד כנגד טרפה וכן כמעט חמלה על עס ראשית"ה דוקא ניקנה המה טרפה אצל נעלה כמעט פמ"ג (עשין מד קמד ע"ה) וספר המרומה (סי' טו) ופשוט הוה כשרה כעו עקול וכו' ומלל מקום

פמ"ס אמת לא מללו מרה ואמר הכד (ה) והכד טוחמו כשרה: ז' ב נישלה נעומה וכו' ופי משמתי מתי ביד או חסרה טרפה: ח אבל יש מיני עופות מרמח כשרה ואין לאסור מטעם כל שאין להם מרה כמו חורים ובני יונה ואין לאסור ימר כעטול דמי וכן בספר הירוק כיון שכל המין הוא כך. ומלל מקום אין ללמוד וצטערים דמי"י מזודל (סי' פ"ה) מהם להכשיר מינין אחרים שאין להם מרה ב"ה נישלה וכו' ופ"ה נישלה ביד או חסרה עכ"ל והוא מהמרדכי והגהת שחלוקין הן במינין ואין ללמוד מינין משאינו כמעט הראשית (סי' ה) דלל הקן דלס אשרי"י ריש פרק אלו טריפות (סי' ה) מינו: ז' ב כתב בעל הלכות גדולות אם נישלה ניקבו טרפה הוא הקין אם נעלו דין ולרין לומר דהא דמכשיר טפי צימר מעמך היינו טעמא דנמרה אפילו אם ממני לומר דנעול דמי לא

גירע מאלו נעלה המרה וטעמו צו טעם מרירותא דהא אילח קמן וכן כמעט המוספות (ע"ה) ופי"ה ניקב והר"ן (מ: ד"ה אלו) וכתב הר"ן מרירותא דמרה וכן כמעט מהרש"ל בהגהותיו (למור ח"ו"ל ב' כדמות ולפי זה נעלה המרה דין נעוף דין נשמה טרפה ואפי"פ שיש מניס שנגמלו במרגולת אמת ולכל כד ד"ה מרה לעמיה טרפה ופי אילח נעופות שאין להם מרה כלל כגון מורים וכו' יונה אין למדים ממין ב' מרות נכד אמת כשרה עד כלן מרעיו נמחם מרירותא וכן עיקר על שאינו מינו וכן כמעט הראשית (ע"ה) והרשב"ם (מ"ב: ד"ה ב' מוה"ט) ולא כמו שפסק בורה דעה ודעמו אל הגדול מאמר לכשרה אפילו ג"כ ע"ג לו ע"ה) וכן דעת הרמב"ם שכתב צפ"ח מהלכות שמיטה (ע"ה) נעל המרה אלא שיש קמח מרירותא נכד א"כ אפילו מאמר כל אבר שאמרנו ממניס צו שאם ניקב נשמה טרפה דין אם נעל כולו ימר כעטול דמי והוי כמו שניעלו שמיסין מלל מקום לא גרע מאלו אינדיס מלמו אבר טרפה שכל המרה ויחול נצח דין נעוף דין נשמה טרפה נאמר צו טעם מרירותא שוב מלמתי נשמות מיימתי הלכות מהלכות אינדיס מלמו אבר טרפה שכל המרה ויחול נצח דין נעוף דין נשמה טרפה אסורות (סי' ז) שרוב הגמוליס מכשירין ורעיו חס כמעט נשמה אמת מן המניס או המרה ויחול נצח דין נעוף דין נשמה טרפה שיש לה ב' מרות שמומרת לכל ישראל ואפילו צומן היסר לאויה לקרב וכן אם נמלח נחם שמי מררות או שמי מעיס טרפה וכן כל יחולא ע"ג המונח עיי"ש עכ"ל מהרש"ל. ויחול נצח דין נעוף דין נשמה טרפה וכן עכ"ל: וכתב הכל צו (סי' ק"ה ע"ה) שהלצי און לו מרה נכד באסור והואר דמשה"ל הבא דברי מהרש"ל לסקן הלכה דין נאון לו מרה וכן ג"כ ב' מרות טרפה ע"כ וכו"כ (ע"ה) נכדן און טריפות סימן א' ולפעד"ש שאין לאמון כלל אברוי המכשירין אפילו נשפסד מרובה מאמר דליכא פלוגתא דרעומת באסורא דאורייתא הוהעיס שכתב להכשיר נבי מרות מאוס ללא גרע מעשימת מרירותא אין מראה כלל דמי אמריין כל ימר כעטול דמי נעולה לגמרי הויס הלא נשאר מה שום מרירות כל עיקר וטרפה וכן פסק בש"ע (סי' ז) המכשירין נעלה המרה או יש לה שמי מררות דעין זו ופינו ו טרפה והכי נהוג: כתב בשלחן ערוך סיפ"ק ז' היו שמי מרות נכד אמת

וסמן רע"ו וכן עיקר: ומ"ש רבינו אב"י יש מיני עופות שאין להם מרה וכו' עד ואין צלמוד ממוין על שאינו מינו. כע"ל

ג כתוב בה"ג אם נישלה המרה שמינין זה בדוכתא וכו'. דברי עה"ג (סי' פ"ה ק"ה ע"ה) כמעט הראשית (סי' ה) והרשב"ם (מ"ב: ד"ה ב'ל) והר"ן (מ: ד"ה אלו) נכדן און טריפות וגם המרדכי (סי' מנחל) כמעט נשמה ראשית"ה (ע"ה) פמ"ס אמת על לזי מעטה שניעלה

מ"ב (א"י) ובהגהות מרדכי (דף תשמ"ב ע"ב) (סי' השלש) מסתפק פסק לעיל (כלל ג' דין לא) בחצר הכד שנסרך שהיא כשר וכן כתבתי אם נסרכה המרה או סומכיה של החולל לצלע אי טריפה או לעיל סימן מ"א (אורין אות ו) בשם ב"י ועיין לקמן סימן מ"י (אורין אות כשר או דינה כמו בריאה דאמריין אין סוכא בלא נקב או דילמא ח: (***) אב"ל בשערים שחיבר הגאון מהר"ר איסרל שער ל' כתב לא קסברי הסוכים כן אלא בריאה מישו דשאבת כל מיני משקין וכן הוא בהג"ה שערי דורא סימן פ"ח (אות א) וד"ל ואיליס דאין המשקה יוצא ממנה ונעשה עב ונקמה אבל הני דלא שייכי דליכא להם מרה לא חשיב כניסל דכולחו הכי איחא ע"כ"ל: בתשובת למימר הכי כלל אן עכ"ל וכן פסק בהדיא במרדכי פא"ט (דף תשל"א) והשב"א (ח"א) סימן ק"ח אי בא לפינוי עוף או בהמה ולא נמצא ועמד הכד כרינה והכשירוה עכ"ל אמנם בחרומה הדשן סימן קס"ג וברדאי מין עוף זה אין להם מרה רוב הבהמות או עופות דאינן טריפות וכתב דכל מקום שהנמק פוסל בו סירכות פוסלות בו ולא נהירא דבריי ועופות יש להם מרה ואין אומרים שמינין אין להם מרה אלא כשידע וכן פסק באיסור והיחר הארין סימן נ"ב גם כן להכשיר ומסמס זה

מ"ב (ה) והכד טוחמו כשרה. פירוש שנקנה נמקום ליתוק נכד ומצור הכד כולם הנקב רש"י ולא ניקב כנגד טרפה נכד"ל: (ג) נישלה פרישה

בית או חסרה. פירוש עקן נעלה: דרישה

הגהות והערות
מ"ב (א) במרדכי הנוסח ליכא למימר "הא כללא": כן במרדכי הנוסח נדבקה לצלעות "ומצד הכד כרינה" עם ואין. והבי"ח שם על הגליין הניח "ומצד אחד כרינה" וכו"י דפרי"ה הגיטא "מצד לכד כרינה" ועיין בי"ם של שלמה (חולין פ"א"ט סי' נו) שנסתפק בפירוש המרדכי וכתב דהגיטא הנכונה היא כפי שחובב בכו"י דפרי"ה ועיין בספר הארין מש"ן (מוכח במהדורותיו לקמן אחר הטור) מה שכתב על דברי המהרש"ל ודבריו חמדות (פא"ט אות קלא) כתב דצ"ל "מצד" הכד "כרינה" ועיין בה"ג הגב"י אות ד: [ג עיין חשבוות מיימוני השייכות לספר קדושה סי' ז. ובספ"ק הבר"ף לא מצאנו:

המנה והמנהי לקרוע סכך שמי ועד ולטעמו כמו שכתב בה"ט הנה והמת הנה וממנו אמר וכו' ע"י יש להכשיר צננת ישראל שלם יעשו בלשון עטם מר הרי נלעב צננך וכמה מפני שאמרו ע"כ. ונראה לפני שהכשיר צננת (מ"א מ"י וממנו) כמעט על מעשה חכמים (במה שם) כדן עולם ומרה זרקת בו עפה וכשעממהו לא זה אפשר להמיר אך עוב לומר בכל כיוולא שיהי לך הכיער כדן צמ הרגישו במירוח כלל והמנהי שוב ללמנה ע"ג גמלים והיתה מרה יוסף שלם להכשיר אלא צננת ישראל והכשיר צננת אלו טריפות עד מחד והכשירה עכ"ל וכן כתבו

הגהות מיימון צ"ח מהלכות שמיטה
 (טס) גטס סמ"ק. ומת מהר"ר
 ישראל צננתו (מומת הדן מ"ז מ"ז מ"ז)
 ט' להפילו לדין יש למנון על ככה
 (א"א**): ומ"ש רבינו בשם
 ה"ר א"ע"ר בר גרן. כמנ
 הל"ט"ט סס וגס רעיו ימות (ע"ו)
 א"א מ"ז קפה) כמנ וכנ כמנני צמנון
 סנל וז גטס רמ"ה"ה:

ד ואם נמצאו שתיים שרפה

דבנפול דמי. נמנל צמנון: ומ"ש ואם היא אחת ונראה (ופרש"י סמופול דכד נקט ועל דמי דין הוסט נכסה אינה ראויה

בשתיים נוקבין אותה וכו'. כן כתב הל"ט"ט (סס) והכשיר"ה (סס מ"ז). לקנז וללאת משס ולחזור ולכנס כמן דין נקב. מובע שבע כממע ומלן

מיה"ט י"ז מ"ז לו ע"ד) ורעיו ימות (סס) ונראה מצנניהם ללמן

ט"ז (קמה) ה הוא וכמב הכל זו (מ"י ק"ה פ"ה) שהוא נלמד ממני מיה"ט דיע שישנאל צמנון מ"ז. ולי נראה שהוא נלמד מדין מרי

ו **וכתוב צמני מהר"ר ישראל** (מומת הדן מ"ז) סימן רע"ו קלע"פ שסס שמי מרות גמורות רק צמנון ליעוקס צננך כמו רותב

לנכע היו ללאת כשרה אפילו אי לא שפני אהדי ונראה לי ה שלמד כן מדין הקינן שישנאל צמנון מ"ז ונראה מצנניו דהוא

ה **שפנתי שארע מעשה שנמלן** שמי מרות סמוכות וז לוו ויקנן האמת ועל כל הלימה שעה ונשמה השניה מלימה ויקנן גם

ממן ועמם זה ועלמה גם השניה צנפיתם הרלוטה ועוד נקט ויעל מים ללאת ממן וממללמ גם השניה ועל ידי כן מצנני להס לשפני

לחדדי ומה שלא נשפנה לך מצננה כשניקנה צמלה היה צמננה ע"י הלימה וכו'ן שעל ידי הדוח והמים נצנני לשפני אהדי השנייה (ב):

ז **כתוב שמונת הרש"ח** (מ"א מ"ז א) על שמי מרות צננך ונראה שמה שכתב ונראה שמה שכתב ונראה שמה שכתב ונראה שמה שכתב

האמת מורות למה למקום שהממנו ממלך מרה מרות צננך ונראה שמה שכתב ונראה שמה שכתב ונראה שמה שכתב ונראה שמה שכתב

כדרך שהן עומדות ממני ההשמה אין שופנות וז לוו. והשני דנראה דלא מיקני שפני אהדי אלא דשפני אהדי שופכות וז לוו אלל כסין שופכות

נכנר עמי ההשמה דומיא לשפני אהדי דלימנר ממני קניא דיע ופני צני מעמי דהיך ונלא כשמונין וממערטן שופכין למקום אחד ומל

מקום אופטר להמיר משום דכל סממנון אחד שופך צמנון אחד לפימן של שמי המרות הכי כן כלאת שמיין אלו אלא כמרה אחד

גדולה והממנון שופך צמנננה וממנננה ונלא ונלא זה נטוה לכלן אך עוב לומר בכל כיוולא שיהי למוט למה

מ **גרעין שנמצא בה אם הוא גדול כשרה כשרה וכו'.** נפרק אלו טריפות (מנ) הסיף קשימא להשמתה צמנה אמר רב

שלאמנו ממנה:

א **אמנם בהגהת שער** דורא סימן פ"ח (אח ב) כתב בשם (א) ותמיה לי מילתא שכתב ונראה לי שלמד כן כר ומהר"א כתב

מהר"א ו"ל דלא לסמוך עליהם כי אם מומחה הידע להבחין עכ"ל. והנה בפירושו גם כתב שם שהטור למד כן דין חיי מרה דשפני

וא"כ איכא למימר דאין אנו בקיאין מכל מקום נראה לי דהמקל לא אהדי מדין שחיי כוננות דשפני אהדי וכתב גם כן בית יוסף נראה

הפסיד כדעת מהר"א בפסקיו דמי יודע מי תיקן הג"ה וז נאף כי לי ומהר"א כתבו ג"כ באותה חשוכה וא"כ היה לו לומר הדבר בשם

יחסו למהר"א מכל מקום לאו מהר"א חתם עלה לסתור דבריו אמרו: (ב) ואפשר דגם כבודות נוהג דין זה: באיסור היתר

שבפסקיו וכל שכן שבכ"ח יוסף כתב דברי פסקי מהר"א להקל וכדאי האריך כלל ג"כ סימן ט' במודקי מרה הגכרת מעבר לעבר של כד

הם המכשירים אם נטלה המרה לסמוך עליהו ככהא גונא: כשר עכ"ל ואינו במודקי שלי ונראה לפרש דבריו דהיינו דכי שפני

(ג) **אם יש בה טעם מרה כשרה.** הטעם שלמנו ממנו נכד עולם והמה זרקת בו וכתב מהר"א צמנניו להפילו לדין יש למנון ע"ו: (ד) **אם**

הוא גדול כשרה כשרה כו'. ולע"ג דלימה יולל ללאת לך הסמנון אמרין על ידי נענוע נגסן ועיין בהש"י ותוספות פל"ע דף מ"ט (ע"ה) וקס

מנפס היה צנננין של ממנה והכשירה:

ב **אחת היא וכשרה.** כתב מהר"א סימן רט"ו שאנ"פ שהן שתי מרות גמורות רק שבמקום דיבוקן בכבר כמו רוחב אצבע היו כאחת כשרה

דרישה

הגהות והערות

ו **בבב"א תוסף יקיעני** ברוכחא ושעמנין משמע דבעינן קיעני והמירוח וז צ"שון בה"ג לפנינו כדמשתכחן חרתי מריאחא או חרתי מני ריבי ומשתכחן

צריך להיות בחור הכבר בפנים אמנם הר"ש והרשב"א הרי"ן הביאו לשון להדי כשרה ומשמע מלשון זה דהם שתי מרות ממש וגם נראים כשתיים

כה"ג בלי חיבת יקיעני וכמו שהביא הטור ומשמע מלשונם רסני אף אם יאעפ"כ אי שפני להדי כשר, ואילו הרשב"א והר"ש כתבו בשם הלכות

טעם מירוח על הכבר מלמלה ובשלחן ערוך כתב הבית יוסף אם חסרה המרה גדולת והיכא דאיכא חיי מירוחא ומחחון כחורא כועני להו אי שפני להדי חורא

יקיעני ומשמע דבעינן קיעני ועיין הבאות שור סעיף ב ד"ה היוצא: והנה וכושרה ומשמע דאם הם שתיים טרפה ולא מהניא שפניה זו לוו, והה נחביון

הן ברא"ש לפנינו הירוסא וכתב ה"ר אליעזר הלוי ד"ל בחיבורו ואי לא טעמי הבית יוסף לומר יוניא מדבדיהם דלשון בה"ג חורא כלומר כמ"ש הרשב"א

וגם במדני (סי' תרכ"א) הביא דין זה על שם ראב"ה והוא כסימן אלף פט טו זי ועיין פרי מגדים שפ"ט סי"ק ז: וז בב"י דפרי הירוסא יוניא ל"י

אות ה-ט ע"מ טו, ועיין בספר אבן שלמה על ראב"ן סימן רל"ד אות ד: שלמד כן וכו' ועל זה תמה בדרכי משה ובחיודושי הגהות בדפוסים ישנים

אמרי כינה
כחן שאמרין לי ששני בני
אדם הנהו זה ביה אם יש
במאכל זה איזה טעם א לא
כל שאני יודע שסומכין
עלי באיסור והיה מותר
מה שאני בן בעובד אשה
והמזהל הוא מזהל בן אלא
בנינו שהיה משה לעי
המור למחר והי שכתב
המור בדברי הראי"ש
עליו באיסור והיה מותר
עליו באיסור והיה מותר
עליו שירד שלא ידע שסומכין
עליו שירד שסומכין עליו
דבר אחר וק"ל:

ה

יורה דעה צח הלכות מערובות

באר היטב

טאן במידי דאורייתא היינו במאי דבדי עדות וזקא משאי"כ
באיסור והיה דאי"צ עדות גמורה אלא בהוכחה סגי מהני שפיר
מסלי"ת והיא דאיה שפירא מהני אפילו אינו מסלי"ת מסכה דלא
מרע חזקתיה ובבבירי דבעי עדות דאיה לא מהני דבר כהל' לעי
ליישב דעת הפוסקים אבל לענין הלכה קיי"ל בסימן שי"ג לענין
בביר דלא מהני מסלי"ת ואי"צ. גם בשאר דוכתי לא מהני באיסור
דאורייתא עכ"ל ותי' בסיון ט"ו סי"א, ובסי' ט"ז סי"ג, ובסי' קכ"ב
סי"א ובסי' קל"ז: (ז) משערינו. כחב הש"ך משמע דעת
המחבר דכשיש שם עובד כוכבים לא שרינו אלא ע"י עובד
כוכבים ואם אמר דאיה ביה טעם איסור אמר אפי' שפי' מסי' ותי'
אמר דלית ביה טעם מותר אפילו בפתות מסי' ולא אמרינו לשער
בסי' אלא כשאין שם עובד כוכבים או במיניו:

ציונים והנהגות על פמ"ג
זו ד"ל הרמב"ם שם,
ומזהל לו טעמו אם
הסומכין והמליט כתי'
דעדות והוא שלא ידע
אלא טעמו והוא:
זו ד"ל הרמב"ם שם,
ומעמדת אופי לריכה
ככה לא נלמדה ולא
לאמריה עד דעדות:
סו בדאריה במעובות ג:
ע"ל סי' ק"ג מע"ז
סי' ק"ג כ"ג:
ז' ע"י שער התערבות
ק"מ פ"ג ל"ה מ"ה דע"י,
וק"י ק"ג שפ"ד סי' ט
ל"ה כ"ג:

פוחי השובה

זתוס לוקא שגמילי מדמו מי"ת עמד בו טעמו שהיא בתמלה ואפשר
לחם נתח קודם וכל אחר שמוח לצ"ח כי דעניות גמד מדבנן ע"י
שהיא כחן לאסור נכב' צמנו עמנו שפשוט הוא ע"י שפאלודי סה' וע"י
במעובות פלור הור' להרמב"ם סי' ק"ה שפאלודי לאסורין שאמרו
האיניו שבעינן בשטות אם מותר להורות ק' לעם הארץ או לא
והמור גוריה למהני עכ"ל ע"ש. וי"ל להסמינו אול' דע"ל קני"ע
ויפלו פ"ח ממני שרד' שנתעבד אוקנו בשומר מתי' תורה או בנתי'
בעל כ"י, לאורי' תענה תלמוד כי לחם בשטות גוריה הוא נקודס א"כ
לאו לאורייתא דהיי"ט סה"ד בבבירי וע"י וזקף ותי'. ד"ה והרמב"ם
עמם ותי' וקני"ע לתי' דע"ל קני"ע שפיר' לאורייתא אם נתעבד לאסור
בשומר מתי' שפאלודי מתי' אסור להורות ק' לעם הארץ שפאלודי בשטות
ול"ע כי לא שמתנו זאת מעולם וע"י שפיר' לקנון ק"י ק"ס ק"ג כ"ג:

משבצות זהב

עמם ל"ע דלא דבי"ק שם מקשה מאסורין משבצות והמורה וזה
וחלו שם בשבצות עכ"ל עד לחם המיזון לו ואי לא שבצות דלכנן
לא הוא מקל"ת מהמקו. גם מ"ש ב"ש"ע סי"ו (קט"ז א) פסק
המקל"ת לא המיזון אינו אפילו שלא בשבצות מקו"ש ור"ש מוכי'
כסא גורול ע"י בצורות (מח"ס פ"ג סי' ג') וע"י סי"ו בצ"ו חות'
חוק"ק י"ל להצמחב אופ"ה א"כ חוק"ק להסור ולך א"כ הקדוש צמנו א"כ
וחף לתי' להתי' התם ור"ה"ה ב"י. שושנת העמקוה אבאר ביה ובסי'
גנת ורמ"ה הענינו ביה ע"ש: בביר' בתב כ"י. זה לשון הטור
כתב הרמב"ם אפילו לא קפולא שכל טעם אפילו נרמס לקמח צני'
אדם א"כ ע"ש. ואח"כ נלמנו אפילו א"כ מקל"ת ללא מרעם
אומרינו ויש המתירין עד שיהא אומן ומקל"ת וכ"כ ר"ה הרמב"ם
ז"ל שצ"ד שלא ידע שקומינן ע"י לאסור והמק. והיי"ט עשה
ע"י בלומד שלא בדבריו הרבה רק דעבען מקל"ת (ולפי' הרמ'
דע"י הרמ"ם לומר דמקל"ת צע"י ובה' לא פלג הרמב"ם י"כ
ולאפוקי מקצתו דהיי"ט ז"ל ללא צני' מקל"ת ודחוק) א"כ לענין
דמזון א"כ הרבה בדבריו עכ"ל הדי"ן. מטוס דקמ"ה ל"ה לשפ"ה
דעור דהוא לו לומר ולה' הקב"ה הרמ"ם גם לא היל"ל שצ"ד כ"י
והרמ"ם לאו כפרס הוא אלא פסקו וכן הקב"ה הקדושה מות (ז'
ע"כ) ועני"ה בסי' חות כ"י. והיי"ט התי"ך דהרמ"ם כ"ה מתמיון
קודם ומה שפאלודי טעור שצ"ד כ"י א"כ גרלה שמועמנו מודת
אסור דהאי מקל"ת אפילו ע"י שאלה ס"י שמועמנו לו שצני א"כ
המורה דכ"ה א"כ ע"ש (ענין כ"ה"י) (א"כ ב' כל שאלמו יודע
שקומינן מצ"קו ויאמר שלי משל"י בעדות למה על טעם וזי' שאלה
אסור ולא מוקי מקל"ת רק שאלמוד מעלמו עכ"ל על שום שאלה:
שפתי דעת
סוכר סי' לחד או קפילא בפתות מסי' ואיסור בעיני נמי סגי. ודעת
הר"ם ז"ל דעת ד' דכאיבא קפילא צריך קפילא ובין סי' ובין אין
סי' משתרי אפמיה, וראייה מדכתב בפמ"י מ"מ"א ה"כ"י מין ומינו
ודבר אחר אם היה סי' מותר שאי אפשר לעמוד על השטם, משמע
דאיתורא מהדר והכי קאמר דאין צריך קפילא דאי"כ כ"י, דאי
אאיסורא היה לו לומר צריך סי' שאי אפשר כ"י, והמחבר משמע
בהר"ם כ"י, ושורה אין אנו נוהגין לסמוך על עובד כוכבים להקל,
וא"י להחמיר כשיש סי' אין אנו נוהגין להחמיר ז', והוא הדין ספק
דרבנן לא חשיב לדידן אפשר לכרורי יא נפמ"ש באות כ"ט:
ז' ואין נוהגין. עש"ך. (ש"ס ר"י"ו וצ"ל ר"י"ו) ומ"מ קפילא

לאסרו מחמת חצי שעור אלא באכילה גמורה אבל בהנחת טעימה לא ואע"פ שבשאר אסורין יש לאסור אפילו טעימה מדרבנן מיהא הכא לא קבל עליו אלא אכילה דהיינו שעור שלם וגאסר ג"כ בחצי שעור משום דמזי לאכטרופי ולא נגסס כלל הנהגת טעימה בחצי שעור של אסור קבלמו או דלמא הגאח טעימה ג"כ בכלל קבלמו שיהא אסור זה מדרבנן כמו בשאר אסורים ופשיטין דטועס ואין בכך כלום שאין זה בכלל קבלמו אע"פ שבשאר אסורים אפי' טעימה אסורה. וזה שמצו מקלח המפרשים ז"ל¹⁰ דדוקא בחטיות ימיה הוא טעימה מותר משום דלא קביל עליה הגאח אבל בחטיות נצור אפילו טעימה אסורה. וכן אורח חיים ג"כ כסוד דביום הכפורים וט"ז אסורה טעימה עשה שאר חטיות כחטיות ימיה כיון דכלמו ממעטין אוקמינאו¹².

סימן רפח

שני רצח אלא משום דריחא לאו מילתא היא, ואין כאן אלא טעימת הרים, אבל טעימת גוף הליטור אפילו לרצח אסורה. ואע"ג דריחא לדחוקי דשאני התם משום דאסור דגאח ונהיה מגוף האסור, אבל באסור אכילה לא. דהא דמיימי רצח קייעתח למילתיה מההיא דתנור שהסקוקוהו בכמון של מרומה דהוי אסור אכילה. היינו משום דהתם שרי הפת באכילה, ועל כרחין טעימת משום דריחא לאו מילתא היא. מ"מ לא משמע הכי, אלא אפילו באסורי אכילה טעימה אסורה, כדמשמע נמי מליטנא דההיא דכרבות, למשום דלימיה בכלל קבלמו הוא דשריח טעימה, לא מחמת נפסיה למיטר כולי האי^{7א}.

דמיהו משמע דלא אסרי מדאורייתא כמו חצי שיעור,⁸ דהא טעמא דחצי שיעור משום דמזי לאכטרופי כמש"כ למעלה⁹, ואין לומר כן בטעמו ולא בממשו. ועוד דלי דאורייתא כמו חצי שיעור ליצעי צרכה אלמה מניח מטעמת אינה צריכה צרכה¹⁰. ואפילו לדעת ר"מ ז"ל¹⁰ דטעם כעק דאורייתא, היינו באכילה גמורה, דכיון שאוכל דבר שיש לו טעם אסור, דמי לאוכל עיקר האסור. אבל צמי שאינו אוכל כלל, אין הטעימה אסורה כיון שאינו אוכל גוף האסור דהא לא חזי לאכטרופי. ואפשר דטעמא דטעימה אסורה אפילו באסורי אכילה, היינו כדי שלא יבא לבלוע מעט, ואחי לדי אסורה דאורייתא. כדאמרין¹¹ למורח סחור סחור לכרמא לא מקרב¹². נאום יצחק ב"ר ששת זלה"ה.

כאן. 4 שמואל א, יד, כט. 5 ע"ז סו, ב. 6 מובא בחוסי' שם ד"ה בת תיהא. דערך חוה. 7א מובא ברמ"א יר"ד סי' קח ע"ה. 8 יומא ע"ד, א. 9 סי' רפז. 9א ע"י פרמ"ג יור"ד סי' צח במשב"ז סק"א שהאר"ך בד"ר כאן ובשור"ת מהר"ם שיק אור"ח סי' רג וביד יתודה סי' צח סק"ב. 10 בחוסי' ע"ז סו, א ד"ה א"ר יוחנן. 11 שבת יג, א. 12 ע"י שור"ת צ"צ סי' מ"א ובפר"ח יר"ד סי' קח סק"ב וע"י בני"ב מהר"ת חו"ד סי' נב. וע"י בכור"ם סי' צח סק"ז. (וע"י ט"ז יור"ד סי' צח סק"ב וחבר"ש סי' מ"ב סק"ז, יד דוד (ויצחיים) ח"א ע"מ פ.)

לנו בשאר אסורין אם לרצי יומנן מן המורה משום דמזי לאכטרופי אם לרצי לקיט מדרבנן⁷. ומ"מ הוא לא עבר על שבועתו שאין אכילה פחות מכזית. וכ"ש בבאן שלח דר צפירוס על אכילה שא"כ היה שעורו בזכות שהוא שעור אכילה בכ"מ אלא דר להתענות וכל שלח אכל כזיתות מתענה הוא. שאל"כ ציוס הכפורים יהא עונש כרת דהא כתיב⁸ כי כל הנפש אשר לא טעונה ונכרתה אלא דמענית יתנוצי דעתח תלי דלויחא התם⁹ וא"כ בבאן הרי קיים גדלו. אלא שאעפ"כ אם עשה צמוד עשה אסור מן הכלל שיש צידו שהנאסר בשעור שלם אסור בחצי שעור משום דמזי לאכטרופי.

ומה שאמרו בצרכות³ אכילה ושמיה קבל עליה לא לומר שיהיה כמפרש חצי שעור אלא למעט הגאח טעימה אמרו כן כלומר כיון שאין אסור אלא מחמת קבלמו אין

7ע

עוד הוקשה לך במאי דמסקינן! דשרוי בחטיות אכילה קביל עליה טעימה לא קביל עליה. אפי' גבי אסורי אכילה נימא דשריא בהו טעימה. וכ"ת אין ה"ג, א"א לומר כן, דהא מסקינן החם בחולין² מין בשאינו מינו בקפילא. וחיצות דאפשר לומר דכיון דבאסורי אכילה מרבין חצי שעור מכל חלב, אפשר דטעימה בכלל, ע"כ.

← דאבי אומר סף אם היה דבשאר אסורים שריא צהו טעימה, הריא דחולין לא קשיא. דילינא לשנויי לך שאפשר שאין סומכים על טעימת קפילא בלא אכילה, לאכול אכילה גמורה. שהרי אפשר שיש צו טעם באכילה גמורה, ולא יוכר בטעימה בלא אכילה. ומאי לטעימה קפילא, באכילה גמורה קאמר. אלא דקרי לה טעימה כיון שצח להפיר הקעס. וגם שאכילה מועטת קרויה טעימה כדאמרין³ דטעמיס בר צי רב ועייל לכלה. וכן בלשון הכתוב⁴ כי טעמתי מעט הדבש הזה. וכ"כ א"כ למח לי קפילא, כל אדם יכיר הטעם באכילה. אפשר לפי שאין סומכין על אחר דלא מהימן לן. א"כ שהוא כק"י יומר צהכר הטעמיס.

← מיהו שנוי דמיקי לא משנינא לך. אבל האמת הוא דבשאר אסורין טעימה אסורה, ולא המזי אומה אלא בטענית ימיה משום דטעימה לא קביל עליה. ודלמיה לזה מבט מיהא⁵ דפלוגי צה אפי' ורצח כפי מה שפירש צה ר"מ ז"ל⁶, או פירוש בעל הערוך ז"ל⁷, שטועמיס הרים צפיהס. ועד כאן לא

* ע"י שבועות כג: בחוסי' ד"ה דמוקי וכו', ובחי' הרשב"א בד"ה הא דאמרין ובשור"ת הרשב"א ח"א סי' תר"ו וע"י במל"מ רפ"ד מה"ש מ"ש בזה. ונר"י על היר"ף רפ"ג דשבועות. 8 ויקרא כג, כט. 9 יומא פ, ב. 10 חוסי' ברכות יד, א ד"ה או. 11 טור סי' תקפ"ג, ובכ"י שם הכ"א תשובה. הריב"ש בהסבר השור. 12 בד"ה יח, ב. רפח 1 ברכות יד, א. 2 צו, א. 3 סוכה כו, א. ור' בשור"ת ר' נחום טרייב"ש (מכון ירושלים) בחי' שור"ת יור"ד סי' צח טע"א שהאר"ך בד"ר

מורה חרד יומין אינגלנד

ברתי

הלכות תעובות סימן צח

פלתו

ב

→ והיחזק, ועיין פלמי: (ג) אם אומר, לפי שהוא מילתא דאורייתא, ועמש"כ והטלתו אם לאמר שחומר הא"י דלפין צו טעם חלב ויחלבנו ע"פ הוא השריף ירגיש צו טעם חלב ימנע לאכול ח"כ כל סמיכה שלמו קומיין על הא"י הוא הטעימה וחו דדבנן וקמיין על ח"י במסל"ת ע"ש. והאחרונים מי' דהוי כמלתא דעבדי לגנאי והזמן: (ד) ואם אין וכו'. הגמבר נמנך חמר הנמני'ם דגליחא קפילא לפי דיעיין דלית ציה טעמי לא מהמי אם הוא אומר שמרגיש טעם ואסור ואס

ולפי"ו קשה על פי הש"ך במג" דחולין וקשה הא בגמ' (מולין ז"י) אמריין מרומה טעמי לי כסן אלא קדריה של חלב שבישל צה בשר מאן טעם לי, ומשמי קפילא. ולפי פירושה קפילא ל"ד דלא צמי' דוקא לפין לנו למדש מה דלא הימר הגמ' ופי"ו צב"ט לכ"ע טעם כעיקר דאורייתא כמוכח (ג) אם אומר שאין בו טעם חלב או שאומר שיש צמולין ותפסוים רק ללא ליפיין בו פשים אלא שהוא פגום, מותר. והוא שלא יהא מניי' ממה מדושו ופי"ו עדיין סופו להשביח. וצריך שלא ידע שסומכין עליו. (ד) קשה לפי נאמן במסל"ת. ועוד קשה הא דקאמר הגמ' מריש וכן אם הוא מין במיני, כיון דליבא למיבם פי"ו מאן טעמי לי כיון דשמענא להא דר"י דאמי יתעוס קפילא ה"י. וקשה להך כדומא דס"ל טעם כעיקר ל"ד ממילא מה קסבר נאמרה דקס דמלאות לעושים זה רק ז"ל דס"ל דלא מהימן וקשה עדיין לפי פשוט מרי' דהורי' כן דכילת דכ"ד דבנן דכ"ד ל"ד לקדריה שבישל צו דוחק לומר לרמי' לרמי' דג טסור קשה מה שלאו לר"י על כילת שגלפס דוחק לומר משוי' קבמ' שלאו, רק ז"ל כילת היה נאמרה וזנה העיקר אורי' שדברי הכס"ח במדושו חולין בשמעתא דטעם כעיקר אחר שצריך דעם רש"י וקיימו כלאומי' טכ"ע ל"ד כמז ח"ל, נמצא פסקן של דברים לרש"י ז"ל אם נמנעה ק"ף של איסור צמ' משביל או ק"ף חולבת במוך יורה של בשר וכן להיפוך וכו' וקודם שספיקו לעשר אם יש צו פ' נאסר וכו' הולכין להלן ואמריין מספק דהוי לי' ספיקא דדבנן עכ"ל. וקשה לי' ג"כ כג"ל מה ענין צב"ט למחלוקות רש"י ור"ם הא צב"ט דלאי דאורייתא כמ"ש הכס"ח גופי' שם:

ישב בשני אופנים על קושי' ה"ל

בשר דהוי דאורייתא:

בשר דהוי דאורייתא: ישוב בשני אופנים על קושי' ה"ל

ישוב בשני אופנים על קושי' ה"ל

ובכן היה נראה כיון דלכך ס"ל לרש"י טכ"ע ל"ד משום דעול עכו"ם מידות הוא מפילו דיימא ללא חכמה המורה אלא קדימה צ"ה ומה ח"ל ללא פגמה פורחה ולכן לא ליפיין מיני', ח"כ כל קדימות הצלעים מפילו צמ' יומא סס פגומים ולא אסריין ללא דהא זהו מידושי של גיעולי עכו"ם ולא ליפיין מיני' ופי"ו לשיטת רש"י ק"ף צב"ט הכלי ק"ף צ"י הא פגום קלמ' ואינו אסור. או ז"ל דלאורה דכלי צלוע איסור ילפיין מגעולי עכו"ם דמ"ש רק פי' ליפיין צלע איסור דזה ממש גיעולי עכו"ם צלע איסור ומ"ש כלי ישלול צלע איסור,

פלתו המבואר

כשאין הגיד אסור (משום דאין בגידן בנותן טעם ועין הוא הוהורה אסורה. דלדמן צ"ש ע"כ) גם בו לא החמידי ע"כ. [עיין בפלתו לקמן סימן ק"ה סק"י שדן בדברי התוס' כגון עייני'ם].

והחזור לקדושי' התוס' וזהב ודא חפצתם ולא טעם פלפול שדמיין ר"י הגרי' אם אין בחור הגדי' ס' ולא נאסר על קליפה גרידא כיון דמפפעת, ולכארי' יש לברר אי דין זה דחלב או שומן מפפעת דבר ברור הוא בדין או אינו אלא הדבר נאסר כספק. והפסק"מ הוא בספק דרבנן. כגון בשומן הגיד דאין איסורו רק מורבנן (וכמבואר לעיל סימן ס"ה סוף ה') אם נמצא דספק דין הוא אם כן ספק דרבנן הוא ולקולא, משא"כ אם ודאי הוא גם בדרבנן יש להחמיר. והנה מזה דקיי"ל (לקמן בס"י ק"ה סוף ה') דגיי' שמן שצלאו בחלבן צריך ס' נגד החלב וגם נטילה והסבירו הטעם דצריך שתיחן, דלכאורה ממי' אם זה מפפעת צריך ס' דהא מחערב הטעם בכל החתיכה. ואם אין זה מפפעת צריך קליפה גרידא ואם כן אמאי מחמיר המתבר שתיחן בין ס' ובין קליפה, והטעם דשמא לא מפפעת בכולו ולכן אפילו אם יש ס' מצריך נטילה, הרי דספק הוא אם חלב מפפעת וכן כחב תוס' בחולין (ק' ע"א) ד"ה בשקום להויר דספק הוא אם מפפעת (ועיין פלמי' ס"ט סק"י קרוב לסוף עייני'ם) - ולפי זה דחלב ספק מפפעת אם נימא (דשומן בבשר) מין בשאינו מינו הוא והולכין להחמיר להצריך ס' משום שספק מפפעת מה הקשה תוס',

וכתב הפלתי להוכיח דטעמן שוין מגמ' חולין (צ"י ע"כ), דהנה מבואר במשנה שם ירך (של בהמה) שנחבשל בה גיד הנשה (שלא ניקר היין מניי' הנשה מחובה) אם יש בה בנותן טעם (של גיד) כחור הכשר למאן דאמר יש בגידין בנותן טעם) הרי זו אסורה (ע"כ, ובגמ' אמר שמואל לא שנוי' דכ"י יש בה בנותן טעם כל היין אסורה) אלא שנחבשל בה (שהרוטב מעלה הטעם בכל הכשר) אבל נצלה בה (עמו) קולף ואוכל עד שמגיע לגיד (ופריך) והאמר רב הונא גדי שצלאו בחלבנו אסור לאכול אפילו מראש אונן (משני) שאנו חלב דמפפעת. (ופריך) והאמר רבה בר בר חנה עובדא אזו (משני) חלב דמפפעת דמעין בגדי שצלאו בחלב ואתו ושמילה ל"י יוחנן בכנישתא. ואוכל עד שמגיע לחלבו, (ומשני) ההוא כחוש היה ע"כ דברי הגמ'. הרי דיש חילוק בין גדי כחוש לגדי שמן דבגדי כחוש אינו מפפעת וחדין דקולף ואוכל ובגדי שמן דגדי כחוש לאסור לאכול אפילו מראש אונן משום החלב.

וכתום, שם (צ"י ע"א) ד"ה שאני חלב דמפפעת (דלכך אסור לאכול אפילו מראש אונן של הגדי) הקשו אם כן במשנה ה"ב' דדן כיון שיש בתוכו גיד"י דאיכא שומן הגיד דמפפעת (עיין לעיל צ"ב ע"כ) ואם כן אפילו נצלה עמו נמי ליחסי' כוליה ולמה אמריין קולף ואוכל, וחדיו בשם רבינו תם דשמוני של גיד אינו מפפעת משום שאינו דומה לשאר שומן, והרב (ר"י בר - הנהות הכ"ח) ר"ה מפרש כיון דשומן הגיד לא מיחטר אלא מדרבנן דגורו ביה אטו הגיד

מדרשים

הי שיעור שיעור שיעור

שורית

עם ויעות הי מלאות עיש ועיש דעיתם קי ייש
קוקקעיל אלל גנוף עעיות ישראל הגם דהט"ך פסק
כן והכינו עמו הכנין ועיניו ומגיש שעל הלבוש
אלל צבצב למילין ל"י סקק למין לבקל כלל וכן
פסק המור"ד סי' ל"ט עם ועושים צפי יד"י סי' ל"ו
סקין וכו' ל"ט סק"ה פסק ג"כ להמור"ד וכן ס' ל"ו
לבקל אל"כ צליוף עיד ל"ה סקיף.

רמ"ש ר"ע דצניכל הצטיל צטר צקרינת פלג ועיש
ולא כנגיש עיש דצכ"י נהכות דושה
הגעל יע לקמ"ך על העעיות דהמור"ד ילא כל
הטעם ניד וצ"ל נדצני דצ"ח צצ"י סי' קכ"א
דגם צבגעיל ב"י צ"י צמחם משיעור סי' א"ח עעם
ארון כוים וא"ן כנגם צכס עעם ויש ע"הם הגעלם
ככר דאר עיני דצ"י עי"ן סי' ל"ד סקיף צסם הגש"ד
ל"אן לבקל אל"כ צבגעלם מווש צמוע"ה כחיות
ונגליון עם הצלמי מהצב"י ל"ט סי' מ"ז א"ח כ"ד
צס רגו"ה וצ"י מוועד וצ"י פיה דע"ן צום ולכ"ה.
רמ"ה פסקתה ר"ע מדצ"י סרצ"ח מולין ק"ח
ע"ש ד"ה ה"כ ליטעו"י קטילא דעומת דע"ן

עעיות קפילא לענין הסכר הכלי וגם יע לחוש שווא
יסתוות אמ"כ צמחם מוש ו"ן עעם וח"כ ה"כ
צבגעלם צמחם ומשיעור סי' נ"ח דסם ווי"י ג"כ
צלל נכסיון להצט"ל ו"ל דקדק צהעל"ה דחיות
שי"ח מוע"ל דין כגעלם ודצ"י הגש"ד צסם סקיף
כ"ה"ל

סי שיעור

לארד חזרוף ובקי הוועלג מ"ה יודרא ירושלמי
ג"י דומ"ץ דק' ששמאלרעיה בארץ דהר

סאן צל מכהנז סי"ה עמוד צקידו ומחמות
ורגוה"ס לקפ"י הדלפס והי"ס נגמרו ומחמ"י
חמר אכח"י וכו"י לחצותו צדצ סנתפס צב"ל
פלכס שנותנים צ"לס סוגל"ס צוואשען כ"ח עעם
ועממו"ן ו"לל מווש אפרומ"ס אלל אי"ס פ"ס
ודצ"ס ול"ג"ס מ"ס רק עק" ג' מדצ"ס א"ס סס
ועיח"ס צל"כ"ל ו"ס"ה מ"ש ר"ע מעעיות הגל"ס
צא"גן דל"ש כו"ש אי"ן עעו"ס סמיע"ה לפי שא"ן
פ"ס ודצ"ס אי"ן לו דעו"ן כלל דש"א"ס סכל אי"ן ז"ס
אי"ן פ"י"ר אלל צכ"י ר"י עו"ן פ"י"ר אלל סמול"ש
סמיו"ס והל"ד"ה גורם שא"י"ס מ"ס סכ"ס וא"ן פ"י"ר
וכעו ע"ש אלס מלו"ש סא"י"ו מול"ד או צמו"ס סווא"ס
שא"ן מול"ד"ו"ס ו"פ"ס"ה ד"ג"ס כש"כ צמו"ס וע"י כ"ה
צד"ה כ"ג ע"ש לא אונ"ה כ"ע אלל סול"ל וצו"כ
נחמ"ס.

רד"ה שוועתי צס"כ ח' סגני"ה ל"ה כ"ה. עמוק"ה ד"ס
ע"ס ד"ה לאוסקו"י צאחות וכו' דפיע"ה
ל"י דל"ה מ"י ג"ש וכו' ולא ש"ס אלל חס"ה ערי"ס
וכו' ומו"ס דצ"לל מ"י ט"ס ה"י ער"פ"ה אלל לעמ"ד
אי"ן ר"ה ד"ס"ס סנצ"ה צ"ה מ"ע א"ש ו"ל מ"י
ו"ס"ה לגמ"י כעו עו"ן חמר ומענת י"כ"ה ול"ד"ה לא
ה"י כ"ה ל"ח"ו לכן ה"י ערי"ס אלל צכ"י סו"ן מ"י
אלל סל"ה כחמו"ס כ"ח"ו ו"ל"ד מלו"ס וסוג"ל וצ"ל"ה
זו ה"י כ"ה ל"ח"ו כחמו"ס צל"ו סנצ"ה וצ"ע
י"ל"ה ס"ל"ה מוסרנ"ה"ה ה"י צ"ה מ"י — וגם
צ"ל"ה א"ן ר"ה ד"ס"ס כו"ה סמוק"י סל"ה מ"י ע"ה
אלל חס"י עע"ה ערי"ס צ"ל"ה אלל סנצ"ה צו
ו"ש

צמח"ז"כ כ"ח"ש סמוק"י צ"כ כ"ן וצ"ל"ה סומ"ה
ונצ"י"ה ג"ה"י סמו"ק סי' מ"ש כח"ז"ק ד"ע"ה ז"ו לעי"ן
מ"ן פ"הכ"ס ספ"ל"כ"ע ס"ה"י צ"י"ס"ה ד"ך עוצ"ה לכ"ס
צמוק למוך צכ"י"ו וק"ל מו"י"ה לא עו"ו צ"ל"ס וכ"ה
ד"ש לד"סם לוכות דע"ל למו"ד ק"ל כ"ד"ע"ה ז"ו הג"ל
צמח"י צ"ח כח"י סר"ה"ל צמח"י צ"ח ס"ע סי' כ"כ
מוצ"כ דכ"ן סל"ה סוצ"ה מ"לוק ז"ה צמוק"ס אי"ן
לפסקו כן וא"י ו"ל"ה"י צמח"י סר"י"ף סי' י"ח
פסק"ה כ"ד"ע"ה ז"ו ו"מ"ן ו"ל"ה"י צמ"י"ה צ"כ"ה י"ס"ף
ס"ע סי' כ"ג פ"ה"ל ג"כ מ"ה ו"ח"כ ל"ד"ן דצ"י
סג"י"י וג"ס לפ"י"ש צמח"י צ"ח כ"ס דצו"ס כ"ן ז"ו
ס"ל"ך קצו"ע רק לפע"ס צע"ס סכ"ע"ע גדול צ"ל"ע"ע
דחיות ל"י"ו צב"ל כחצ"י ל"כ"י ל"ל ד"כ"י צ"י"ד אל"ל
ל"ז למו"ע ד"ה"ס פ"ה"כ צכ"י כ"י כ"ס צ"ן ספ"ל"כ"ע
ל"צו"ע"ס"ו ד"כ"י ד"ס לפ"י"ד ע"ל"ל"ל"ע ע"ל כווק"ס
מו"י"ן דוכח"ה"ל לא פ"ה"ל ו"כ"ע צ"ע"ן כחק"ו ו"כ"ו
ד"ר"ך וצ"ה"י צ"ח"ו ו"פ"ה"ל ע"ס ל"ח"ו ל"ה.

סי שיעור

לארד הדין מודה שגומאן י"י דומ"ן דק"ן י"א

למכתבו

הגיעני וע"י שאלתי צמח"ז"כ אישור צ"י"ה
ולכ"ו ישר"ל צווג ו"ל עע"ס עעו"ה

ל"א"קור"ה א"ס עע"ו"ס ז"ו ד"ש"ר"ל מ"ה"י לפ"ה"י וכו'
צמח"ז ק"ך מול"צ"ה צמח"ז צטר ו"ל"ה"י כחצ"י וצ"ש
צווג ו"ל סנ"ג"ס עע"ס מ"ל — ס"ה דצ"י ככ'
כ"ע"י צמח"י ספ"ר י"ס"ע מו"י"ד סי' ס"ח סכ"פ
צצ"לו כל צ"י כ"ע"י צווג צטר פ"ה"ה ג"י צ"י"ע
וכ"ה נ"ל"ל פ"ה"ר ו"פ"ה"ל ע"ל סכ"ס ו"ל"ד דכ"ן
סכל צ"י"ע אל"ל פ"ה"ר ו"ל כ"ר"ג"ו צ"ו עע"ס ד"ס
ול"י"ו ס"ד"י סי' ל"ו סק"ה ג"ס ל"ד"ן ע"ה"י עע"ו"ה
י"ש"ל ו"ע"ל"ה ד"ס דוק"ה צ"ו"ה ועמ"כ"ו לה"ג"ה"ס א"ס
י"ט צו עע"ס ע"ש"י"כ ס"כ"י צ"ו"ג אל"ל ו"י"ל ע"ל"ה
ל"ל מו"ח ו"ל"ו א"דע"ה"י ולכ"ע ל"ע כ"ע"ו"ה"ל ו"י"י"ו
מו"ס דק"ל ד"גם צ"דצ"ן אי"י כ"ל"ן צו"ל"ה"ל ל"ל
מו"ח נע"ו"ש דצ"ע"ס סי' י"ח סק"י"ד ולפ"י"ש פ"ה"י"ה
סי' י"ח דצ"ע"ס כ"ל"ה"י"ס ג"ס צו"ל"ה"ל ד"ל"ל מו"ח י"ט
ל"ד"ן צ"ד"ן ספ"י"י סכל צ"י"ע אל"ל פ"ה"ר וצ"ש
צ"ע"י"ך סק"י"י"י מ"י"ש ו"כ"י"ך ז"ו"ס ו"צ"ל"ה"י מ"ח"י"י"ש
סי' כ"ד ד"ר"כ"ה ג"כ ל"ס"ק צ"ע"ו"ה"ה כ"י"ס ג"ס צ"ל
ו"חכ"ו"ן ו"מ"י"ו ו"ל"ה"י צ"י"י א"י"י סי' מו"י"ד דצ"ן
חומ"ס סנצ"צ"לו צכ"י מו"ן ו"ל ו"י"ש ספ"י"י כ"י"ט ע"ל
כ"י"ס סומו"ו"ל"ס סנצ"צ"ל"ס צכ"ס ע"כ"י"ס ו"י" חומ"ס
אי"ן ל"ח"ס א"פ"י אי"ן ל"ה"ס כ"י"ס מ"חוק"י"ס ל"ך ס"ל
ל"חוק"י"ו אישור"ה לא מ"חוק"י"ן ועוד ד"ה עע"ו"י ל"ה"ו
כ"ל"י פ"ה"ל ו"י"כ"ה עע"ס מו"ן ע"כ"י"ל ו"ו"ש"ע ד"ף סכל
ס"ה"ס אי"ן מ"ל"ק"ק"ן צו"כ"ס ע"ש"י אל"ל צכ"י"ל ס"ע"ס
רק ל"ס ח"ד ד"ל"י ד"ל"ע כלל — א"ך צ"י"ן סול"ל
סנצ"ל צכ"ף לע"ו"ס סנצ"צ"ל י"ט ל"ד"ן ד"ו"ה"י ע"פ"י"ש
דצ"ע"י"ה ע"ס צ"ש"ס ס"כ"י"ע ד"כ"י"י פ"י"ט סנצ"ק"ק
ו"חכ"ו"ן ל"ח"ה ל"ך"ה ח"כ ס"ב ה"י ו"ל"ה"ל ד"ר"ו"ה"י א"י"כ
ס"י"י צ"ו"ס וצ"ש דצ"ע"י"ה סי' ל"ו פ"ק"י"י"י סנצ"ל"ה"י כ"ע"ן
ז"ס צ"ס פ"ה"י"ש וצ"ל וצ"ה"ה דצ"ע"י"ך סי' כ"י"ט סק"י
ו"י"ש"י דצ"ע"י"ה סק"י"י וצ"ע כ"ה"י צמו"י כ"ס מ"י ע"י
ד"ה"י ש"י"ע וכו"י לא סמוק"ו מוסרנ"ה"ה וכו"י כצ"ד"ק"ן
כ"סוק"ס פ"ל"ה"ה כ"ס ע"ל כ"ע"ו"ה"ה וכו"י א"ס ה"י

מ"ג - היר"ל לפרשת צפורה

5

ש"ת

סימן לא

מדרש"ג

אזי חסד כשר וגם צוונת הגידון לא אמרו לאלו יעלו לצומת הגידון קלור בדבר עיקר הדביקה הוא רק על קלקול ולא על חסרון. והכני בזה דידו דו"ש ושי"ת שמשון גרינפעלד

סימן לב.

שוכ"ט לבבד יידיד הרב הגאון רבי כשי"ת מו"ה ישכר שלמה שייכטאהל נ"י רב בק"ק פיששאו
ע"ד אשר שאל בפלישטין הממלאים בבגדים כמזומה לי שכר כחב לי בזה, וגם הצבתיו שלדעמי כל שאינו אדום בלשון שוכ"ט על הפלישטל משג דס אין לאסור ומשום דלא ממלא אוסור גמורא ורש"י יו"ד סימן ס"ז אלא על ציה עגמלא שב דס אלל בילה עגמלא צב פלישטל לא עמאל ויבין שכן אין להוסיף אוסוריס חשום שלא עגמלא בדברי חבמו"ל והרי אפילו ביגים כמזומה אמרין שאל סיפא חלכלם ברי לית צבס אוסורא ואם כן כמו דביגים כמזומה לא חשיב ריקום ואין אסורין הוא ברי בפלישטל ואין לחמורי זולא בלא מוצה לאדמומית יש לחמורי שמה הוא בלומת עופת דס כולפני"ד וכמזומה לי ששעתי עבס צבתי"ת מוכרש"ס ז"ל כחב כן להחיר. (וע"ט סימן קע"ט שאלה ב').

והנה לא כחב מעב"ת אם צבעת בשול היה צאות קדירה עוד כמה חלקים של האורח דלפטר לצירוף כולם יחד היה ששם אך גם אם היה כן מ"מ אכתי לא פלעינן ממה דמותר שם בסיון ע"כ דאמרין חריבה עמיה נעשית צבילה צבאסור דבוק וא"כ כולן הו אוסור דבוק ועוד גרע קלא מאיסור דבוק כיון דכלב היה מערב בחרן "כפאשטריטשן פליש"ת ובשאל "כפאשטריטע פליש"ת הוא אוכל את הלב עלמו ועוד לית לבקל צבאסור דבוק כיוון לענין שאר החובות והרובע שבקדויה צבא אפטר לבקל כיון דרוף כיון דחריבה עמיה נעשית צבילה נראה דלוינו אלא פלוגתא בדרכין וכמו דמקילין בדבין של חריבה עמיה נ"י בני לה בלא גובי מליה בעמקס הפסד מרובה ואפילו בלא הפסד מרובה מקילין לענין און

סימן לד.

מ"ח למב"י בחודש סיון תרפ"ד סעמיזאלי יע"א
שוכ"ט לבבד יידיד הרב המאה"ג רבי כשי"ת מו"ה אלי רייך נ"י דיין בק"ק טירנו יע"א אשר הוא ענה מדינת פלאוואצק יע"א.
7 אהדשדו"ט קבלתי מכתבו לשאל מו"ר דבדד אשה אחת שלא מלכה בלב של אורח אחת ואמרה לפתחה ערליה שלק שמקת "כציליק" של האורח ותמחה אחת לנחמה קנינים ותשבת ממנו מזה שקורין "פאשטריטשן ציליק" ועמ"ה שבאשה קנינים אמרה בשפחה צמסיה לפי עומה שנתן כמחמת הללו השתכה גם את הלב ועמלא שבלב נחבבל בלא מליחה והכיר מעמית נ"י בכל וליקף מעב"ת צ" עעמס ציחר דלפטר דביה ששים גוד דס בלב ועיקר העמס בשפחה אויה נאמנת לאסור אף שביה מכילית עכתי"ד ושאל מו"ר צבא.

ובאמת גם על פוסקא דלין קשה לי דברי און קיימא לן דצוקא דלעמא דשף מודבחהו וגמו אישכל ניביה דכבר דלא בלב ממה א"כ עכ"ט דקו"ל כר"י בדף נ"ד. דללו ערופות דוקא ואפילו כיו כי ס"ל כר"כ"ט בר פפא דלקח צבילוא ערופה וקשה כ"ל לפני דברי החופסת סתרי פסקי דיון אכדויו דברי או צוקא דלעמא דדמי לעמלה כבר כל שכן לקחה צבילוא דלא דמיא ללא.
והנה לפמ"כ צלמי צסיון כ"ט דבאמת און לא קיימא לן כר"כ"ט בר פפא דלר"כ"ט ערופה בין הגיע למקום חרין בין לא כגיע ואון קו"ל דערופה רק צבגיע למקום חרין משום דסוף בני מעיים לקלקל ולעקב שדוקים צמקום חרין א"כ. אך דברי דחוקים מול דברי מקור דבר דקיימא לן דלקחה צבילוא ערופה הוא ממה דאמרין בש"ס דף נ"ה: שאלמוניה לכולו מרפאו ומשד"ה ואמרי לי בלכחה כר"כ"ט בר פפא עכ"ל והרי שם איתא סתם דלכחה כר"כ"ט בר פפא ועוד דרש"ט צמודשו דף נ"ד: גבי פלוגתא דרבי ורמב"ם ור"ם לקוח כחב ג"כ בדברי החופסת דר"י ור"ל מרזוניה לא ס"ל כר"כ"ט בר פפא ואח"כ כחב צוב"ל ומיב קיימא לן כר"כ"ט מול מרפריכוה לה לעול ואמרין והא אויבא דר"כ"ט ולא מיקוין ולא סבר לה עורחיה שמש מניה דבלכחה כוונתה ועוד דאמרין לקמן אמר ר"י: שאלמוניה לכל טרפאי ואמרי בלכחה כר"כ"ט בר פפא עכ"ל כרי כוח צבילוא מוצרין דקו"ל כר"כ"ט ללא כר"י ור"ל וקשה לי עוצה אכדויו ועכ"פ מוצרי כרש"ט"ל און מוכח ללא כהפלה אלא דכרש"ט"ל ערפאי הוא דר"כ"ט בר פפא וגם הוא לא מעירף אלא צבגיע למקום מרין.

ואבקש שתמול לבדיעמי אחי מרדכי"ס על זה ויש אחי עוד צמכ"ט לעייל ארובות וקלות צבא בלא אלה שקלתי ממה העיררה יומר און להנה

דברי צנן הורש"ת ומלכה למכתב
הקי שמשון גרינפעלד מחושת
יום ר' עש"ק צ" בקץ גליות לפ"ח פה מרנאקטש יע"א

סימן לב.

חדש חשוון תרפ"ג לפ"ח סעמיזאלי יע"א
שוכ"ט לבבד יידיד אהבי הרב הגאון חו"י כשי"ת מו"ה ישכר שלמה שייכטאהל נ"י רב בק"ק פיששאו אשר הוא בעת מדינת פולוכה.

אהדשדו"ט קבלתי מכתבו ותמתי כי ברחמי ד' לו צאופן שיכול לעסוק צמורה מוקד הרמנת בדעת כן יוסף ד' להמשך חסדו עליו שריבה גבול חסורה והיורה.

בענין צומת הגידון אם הגידים הקונים הקנינים גם כן נמנים בין הטי"ו צומת הגידון בלתיבן להיות צעוף לעמיו ודו"ה נמנים ואדרבה אפילו אינם נמלאים ע"כ כל שאחד מהם אלו"ס וע"כ יוחר מחזירו נמנה לשנים או אפילו ליותר משנים כמבואר בגמרא צמולין פרק צבמה במקשה דף ע"ו: ובאמת צבדיקת צומת הגידון און און מוכח כלל אם ישנם צממלא ע"כ ועיקר הצדיקה הוא אם כממלאים אינם מקולקלין עד שציות צבס לרקוון דלא הוי כוליו נפסק וטרופה אכל נמנות אם לא חסדו מתחילה ממוין ע"כ על זה און לחות און זה ענין להפסד אשר צבגל השוף וצורדתי לא חסר וצפרע דמזומה צסיון ג' דעת כרמני"ס דבמה שאלמו עמל ערופה

גו, ובשאר הבשר שבקדירה וכן בקדירה עממה שאין שם חשש על האיסור צעמנו רק על הטעם הכולל היינו סומך עמנו להקל על הסברות שכתבנו למעלה.

אמנם בין כך ובין כך הכלים והדיו מותרים כמיל כיון דאין כלל חשש על האיסור צעמנו ויוסף עוד דכבר הם אויבם בה יומה ואין כלל חשש על להחמלה גזירה שמינה בה יומה אטו בה יומה והיו דעת בנינו שיהיה מוכרזת יוד סומך מיל דכלים שאינם בה יומה של איסור דכגון מותרים דכיו גזירה לגזירה וזכר דלוי שבגמרא עליו במקום אחר (ורדס) שחלק ב' סימן י"ג וסומך ק"ל) מפיכת ד"מ דתורה ואיך דם שנגמלו אינו חלל מדרבנן ומכאן דכלים שאינם בני יומן אף מליסור דרבנן מינו הם אסורים אצל על כל פנים בנינו דיון דיש סברה להחיר אף בהחל עמנו כמיל והדיו והכלים מותרים בני שום ספק.

ועוד יש טעם אחר להחיר הכלים דכרי מבוחר צמינו ל"ח דמין בשמיני מינו מותר על ידי עשיית ואומר שאין בו טעם אף לזכרה ורק דכחז ברכיה דאטו אין מוכרין לסמוך עמיו אטעמיה עמיים וכתב בש"ך דדוקא אטעמיה עמיים אין סומכין אצל אטעמיה ישראל סומכין אף באידוע ואיך הבא דלכלי ישראלים את "בשפאירטע פלייש" ולא ברגישו בה טעם דם איך היה מקום להחיר גם עיי"ן ועל כל פנים הכלים והדיו מותרים ואין למח דלא שייך בהו לסמוך אכילה ישראל שאומר שלא ברגישו בו טעם דם כיון דהוי מליחא דלא רמיח אדעתא אז בשעת אכילה ליתן לה אם ירגש בבשר טעם דם ואפיר יכול להיות שהי' בו טעם דם, דזה אינו חדל דלפי הטעם שכלי עמ"מ גופא דעובדא איהו הוי גראה דשעת שחלו את "בשפאירטע פלייש" כבר ידעו ממחמדת שהשתת כנדרת שחכה בו את כלל צלל מליחא ושפיר הי' רמיח אז אדעמיהו ואפילו הכי לא ברגישו בה טעם דם שפיר יוכלו לסמוך על זה לפי דברי הש"ך כ"מ כמיל דאטעמיה ישראל סומכין אף בזמן הזה.

ועוד שנית לנפשי' דאטעמיה ישראל סומכין אף דלא ידע בשעת עשייה ואפילו ולא הוי רמיח עליו לודע אם יש בו טעם או לא ומשום דכרי כל טורק דמינו בשמיני מינו מותרין טעם כעיקר דאורייתא ומחר מתמדת מין צמינו מבוחר ברכיה' חולין בסוגיא דרובע בשילה משום דכל שניכר באיסור אינו בעל חולין בשמיני מינו כל שמרגישו בטעם כיו יניכר באיסור אף שצמנת אינו ניכר מינו מ"ך חולין יטעם והרגשה בטעם של באיסור הוי הכרת באיסור עיי"ש ודבריו נכונים וחפסו אוחיו כל באורייתא וכוון דעמי שכיב וניכר באיסור אם כן צמי שיהא ניכר בטעם של באיסור אף על כונה ואף היכא דלא רמיח דלא לא כן אף אפשר לומר דניכר באיסור אם סתם אדם שאינו יודע כלל אינו מרגיש שיש שם טעם ואיסור כלל ועל כרחק אינו אסור באמנת חלל טעם שמרגישו אותו אף לאיש שלא רמיח עליו ואינו יודע מן כדבר כלל וכוה סברה נכונה לפענ"ד.

ועל פי זה יתא לנו דין חדש דאם נפל חלב לתוך בשר ולא היה בו שמים ואיתרמי ישראל אחר לא ידע מזה הפעילה ואכל המחלב של בשר ואמר דלא ברגיש בה טעם של חלב שוב מה ששאר בקדירה מן הרוטב ומן הבשר מותר אף לזכרה שמים לדברי הש"ך כמיל דסומכין אטעמיה ישראל.

וכעני כזה יודיו ד"ש ושי"ת שבעני גרינפעלד

סימן לה.

(מימי תרפ"ו)

שאלה בשר בתולד ופלאי הכרס דאסור אלנם שלא כדרך האהון כמו דמבוחר בפסחים דף כ"ז: אי שרי נומן טעם לפגם אלנם.

הואסר יכול לאסור חלל במקום שבאיסור עלמו יכול ליקר וכן לענין מלה בעליו מזה אשר יראה מכל זה דענין של חמכה עממה נעשה ניבול אינו חלל מותרת וזה לומר בו סברות להקל אצל לענין לאכול החמכה שאסרה מחמלה דכיוו בקרקע בשם אפשר להחמו בלשון הפוסקים כזה אין להקל דרוב הפוסקים בסבימו דאסור מן החמכה וסברת גדולה הוא דברי און הגולה בלובלין וא"כ א"כ יתבאר החמכה שאסרה מחמלה וכוון שכן אף אם היו שם שאר חמכות בחמיה קדירה היה על כל פנים מן הראוי לאסור לחלוף את "בשפאירטע פלייש" צעמנו שבה חולל את כלל צעמנו שלא נגמל וכוה הוא באיסור דבענין של אפשר לצומעו און להקל כמו דבענין של חמכה עממה נעשה ניבול כמיל.

אמנם הרי מעשיית כתב טעם שני להקל משום דאין השפחה נאמנת במסות לפי חומה לאסור את "בשפאירטע פלייש" אפילו אם יהיה לדבריה איסור דאורייתא אינה נאמנת כמבואר בסומך עיי"ן לענין אוחיו ולא כנו כל שכן כאל דגם לפי דברי העשרים חון כאל חלל איסור דרבנן דכרי דם שצמלו אינו רק מדרבנן וזהו יפה אמר.

אמנם טכ"ז צענין נאמנות כזה הרי מבוחר שם שמיני דלם הישראל מחמין לו בלבו אסור וכוה מדרבי הרשב"א בשמי' שבוזיה כן מדרבי הש"ס בקדושין דף ס"ז דאף במקום שאין במעמד צומן מינו מי שצומע ומאמין לו בלבו אסור וי"כ באריותים שצמינותיהם שצעינן איסור והיחד שאנו רואים להחיר מפני שהמעמד לאסור אינו נאמן על פי דת תוס"כ או כל מי שצמנו ממחין אסור כדבר לו ואם כן צמי"ד ממי לדמיו מרחין כדברים שצמנת בינת מנאמנת להשפחה אף מעשיית כותב דהשמי"צ אומרת שאינה נאמנת להשפחה שביה מוחזקת צעמיה מצבר לפקדיות גדולה.

אמנם הרי מעשיית בינה דברי הש"ך צמי"ד סומך שיי"צ שק"ד על כיון דמבוחר שם דהשמי"ס מסות לפי חומה אומר שהשפחה ליה לטעות שבהו נאמן דקשה לדבוקן עיי"ן מבוחר דאטו נאמן ומחר דשמי' ב"ך דסי' שיי"צ לזכרה אומרת דלמחר דאטו דל"כ למה היה לו להטיל בו מוט ורק שבהו מעשיית דענינו דיון לזכר אומרת ואינו מנאמס קלם דאפשר גם כאל איכא אומרת דהשפחה אומרת אמת דכיון דמעשיית בלעו הענין דהשפחה היה שהאשה אומרת להשפחה מלית מה אז "בשפאירטע פלייש" הוא כ"מ קמן ומעט כיון ד"בבבליק" של האוחה הי' גדול ועל זה הש"ס השפחה גם כאל חמכהו לתוך הכמחוס וא"כ למה לה לברוסף דברים הללו להגדיל חממה ומחך עליה שדרי שכיון שגם כלל מוכח לתוך הכמחוס אדרבה היה ראוי להיות "בשפאירטע פלייש" יותר מרובה ולמה לה להגדיל בקושתא והש"ך על עממה שגובה ואלהה וא"כ לדמיה באומרת מורה שאמורה אמת ומעשיית כותב דאמרה להשפחה והי' ולכן באומרתה שאמרה שקר ולדיו' אינו מוסבר כדבריו רק יותר מוסבר לו על פי באומרתה כמיל שאמרה אמת.

אך מימי צמלו דעמטע מדרבי הש"ך דמקום אומרת יש להאמין לעשרים צמחיה לפי חומה להחמיר ראויה צמחיה חשובה שם שמיני דברי החתם סופר בסומך ק"י"ב דרק גבי מומין על כבוד אמרו כן דב"ש אומרת נאמן עמיים מפלי"ת להחמיר אצל בשאר מקומות און עמיים מסות לפי חומה נאמן להחמיר אפילו במקום דאיכא אומרת שאמרה אמת עיי"ש וצט"ו צמי"ד סומך ק"י"ג מביא רמב"ם מ"ך דיעל דכ"י שיי"צ דכל מקום נאמן מפלי"ת להחמיר אף כבר ביבול צמי' הגרע"ף על הי"ד צמי"ג שיי"צ שבמחמדת יעקב הש"ג עליו ועיי"פ כיון דבעלת הבית אומרת שאמרה מחממה להשפחה שכתב דמה של חולל חמיה שקר אי"כ און להכניס הרגלה מעשיית שבורה להחיר כלל.

ומכל מקום אי הוי אחי קמה דידיו היינו מורה להחמלה לאסור את "בשפאירטע פלייש" צעמנה מן הטעם שכתבנו למעלה דגם יש חשש שאוכל את הבשר האסור צעמנו וכוה כעין חשש דאורייתא במקום אחר שאין החשש משום דם שצמלו ויש להחמיר

איכ' מלקי' ליכא. אבל כחטאת מיהא אית להו היתר מצטרף לאיסור דנפקא להו מכל אשר יגע בבשרה יקדש וילפי' שאר קדשי' מחטאת לאיסור ולא למלקות ולא לכרת. אבל חולין מקדשים לא גמרי. ועל זה השלישי אמר רבא לא צריכא אלא לטעם כעיקר והיינו החר מצטרף לאיסור דבקדשי' אסור ובורוע בשלה מותר. וא"ת היכי משכחת לה מחצה היתר ומחצה אסור והלא אף למאה וסי' ילפי' מהתם. משכחת לה סמוך למקור החתך שהוא כולל הרבה מן הזרוע עד שנבלע בו מרוב הזור' כי מחצ' זהו החרוש שחדש' תורי' בזרוע בשלה משאר איסורי' שלא חשו בו למקום הסמוך לו הואיל ואין ככולו כדי נותן טעם, על זה הדרך יוכל אדם לפרש דברי רבא כי היכי דתקום מילתיה דרבא כהלכת' והא דאמ' אביי כפי' כל הכשר⁴⁴² ש"מ טעמו ולא ממשו דאורי' ורבא דקא דחי מיני' לאו למימר' דרב' ס"ל הכי אלא ה"ק ליה אי משר' הא לא אריא, וכן כתב הרב בעל הלכו' ז"ל כדכתבינן דטעמו ולא ממשו דאורי'⁴⁷⁵ ומייתי סיעתא מהך מילתא ומדרי' יוחנן דא"ל כהדיא והי' מסתברא דר' יוחנן הכי ס"ל מדאמר אין לוקין עליו דאם איתא דאפי' איסורא נמי לית ליה ולוקין⁴⁷⁶ עליו מאבעיא דאפי' איסורא נמי לית התורה הוא ואפי"ה אין לוקין עליו מידי דהנה אחצי שיעור ותו לא מידי.

וקשי' לן בכל דוכת' מדאורי' חד בתרי בטיל וא"כ היכי משכחת ליה טעמו ולא ממשו דאורי' ואפי' כזית בכדי אכילת פרס היכי משכחת ליה, ומתריצין דאי אמרי' חד בתרי בטיל מדאורי' דוקא דקיימה איסורא באפי נפשה והיתירא באפי נפשיה כגון גיד בין הגידים וכיצ' בין הבצים שההיתר לא קבל טעם מן האיסור וכיון דאסורא לא מנכרה בטל כרוב, אבל כשקבל ההתר טעם האיסור נעשה הכל איסור שהרי נכר הוא וידוע בכל החיתור. (וא"ת הא שמעינ' ליה לאביי טעמו

ליחא. 475 הרי"ד גם בתוה"ב שם, ובסי' התרומה שם, ובסמ"ג. 476 צ"ל: אין לוקין. 477 איוב יב, יא. 478 ראה בקובץ שעורים (פסחים סי' קעה) שהעיר דסכרא זו שייכא רק לענין אכילה אבל לא לענין הנאה, ומבואר דשי' הראב"ד דלענין הנאה לא אמרי' טכ"ע ודלא כרא"ש ורי"ן שלהי ע"ז דטכ"ע מה"ת בין לאכילה בין להנאה, וע"ש מש"כ שם כבאור ד' הראב"ד. 479 ע"כ מלשון הראב"ד. ומכאן הוא קטע חדש ובכל הדפוסים עורכבו הקטעים. 480 צ"ל: במאה. 481 — קיימא לן. 482 עג. ב. 483 בנדפס:

ומדרכנן הוא דאסור⁴⁸⁸ ובשל דכריהם לא אמר רבי יהודה במין במינו ולא בטיל^{488*} והכי נמי בע"ז בשלהי אין מעמידין⁴⁸⁹ כדאמרינן התם אמר מר יהודה משמיה דעולא מחלוקת לטביל בצירין אבל בגופן דברי הכל אסור עד שיהא ראשו שדרה נכר לכל אחד ואחד, אלמא צירן דרבנן ולפיכך ספקו להקל. והא דתני' בספרא⁴⁹⁰ הטמאין לרבות צירן ורוטבן והקיפה שלהן ואיתא נמי לקמן כפרק כל הכשר⁴⁹¹ ההיא בציר שרצ' וכשר קאמר דמן התורה, אבל היא דגים זיעא בעלמ' היא ומדרכנן גזרה משום של שרצים. והא דדרשינן בתורת כהנים⁴⁹² על ציר דגים הטמאים לאסור צירן, תירצו בתוספות⁴⁹³ דהא דמרבי צירן אסמכתא היא ועיקר קרא לא אתא אלא לרוטבן וקיפה שלהן.

וליבטיל כרובא. כלומר כיון דיבש ביבש הוא דזה בפני עצמו עומד וזה בפני עצמו עומד ואפי' מדרכנן בטל כרובא, ואי משום רוטב הא תנן⁴⁹⁴ והרוטב בנותן טעם וככר נתבטל כרוב היתר ומשני בריא⁴⁹⁵ שאני. ואי קשיא לך הא דתנן בזבחים פרי' התערובו⁴⁹⁶ כל הזבחי' שנחערב בהן שור הנסקל וכו' אפילו אחת כריבוא ימותו ופרי' גמ' ⁴⁹⁷ וליבטיל כרוב; ומשני⁴⁹⁸ בעלי חיים לא בטיל, אמאי לא משני' ליה כי הכא בריא שאני⁴⁹⁹. יש לומר שאין קרוי בריא אלא דבר שאיסורו מתחלת ברייתו כגון גיד או צפור⁵⁰⁰ טמאה, אבל שור הנסקל או צפור טהורה במיתתה לא⁵⁰¹ וכדאמרינן לקמן⁵⁰² אכל צפור

488 וכ"כ בתורה שאני, ובמכ"ן וריטב"א, וברוקח אריה סי' תמח. וע"ע ברא"ש ע"ז פ"ב סי' מב, ובתוס' הרא"ש ע"ז מ, א. וכ"כ רבינו בשו"ת ח"א סי' תקיג. 488 והיינו דבכל איסור דרבנן לא אמר ר"י מב"מ לא בטיל, אמנם בריטב"א כי לדחות דשאני הכא שהאיסור בעצמו הוא גרוע שהוא זיעה בעלמא וכו'. ומש"כ בשאר איסור דרבנן, וכ"מ בריש"י קטז, כ"ד"ה הרי, וכן כראש יוסף להלן קח, כ הוכיח מהותוס' שם דגם בדרבנן אמרי' מב"מ לא בטיל, ועיי' בלב ארי. 489 מ, א. 490 פרשת שמני פ"ב. 491 ק"ב. ב. 492 שם פ"ג. 493 שם, וע"ע בתוס' בכורות ו, ב ובש"מ שם בשם הרא"ש. אמנם בתוס' ע"ז שם כ' דצירין אסור מה"ת, וצ"ל דאסור מרין יוצא מהטמא, ולד' רבינו וש"ר דאיסורו רק מדרכנן, צ"ל דכיון דהוי זיעא בעלמא ליש' בו דין יוצא, ועיי' חו"ד יו"ד סי' פא שכ' וכו' ג' ליכא איסור יוצא. 494 לעיל צו, ב. 495 בנדפס: כריה, וכן להלן. 496 ע, ב. 497 עב, א. 498 עג, א. 499 וכה"ק בריטב"א. 500 בנדפס:

טהורה בחייה בכל שהוא (משום טהורה בחייה בכל שהו') משום אכר מן החי כמיתתה עד שיהא בה כזית, טמאה בין בחייה בין במיתת' בכל שהו' דבריא ובכל שהו' כאוכל נמלה שחייב. ואי קשי' לך א"כ חלב שנאס' מתחלת ברייתו יהא חייב בכל שהוא, תירץ רבי יצחק ז"ל⁵⁰³ דכל שיחלק ושמנו עליו כגון חלב דכשהוא שלם נקרא חלב וחתכי' קטנה ממנו ג"כ נקרא חלב אין זה קרוי בריא, אבל דבר שאבד שמו כשנחלק זהו נקרא בריא כגון צפור טמאה כעורנו שלם נקר' צפור ואם נחתך אינו קרוי אלא חתיכי' של עוף טמא, וכן גיד כשנחלק נקרא חתיכת גיד וכן אינו קרוי בריא אלא בריית נשמה כגון צפור או גיד שהיה לו חיות בעוד הבזמה חיה, אבל בריה שא"ל לה נשמה לא מיקרי' בריא כדגרסינ' בפר' אלו הן הלוקין⁵⁰⁴ כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב, רבי שמעון אומר כל שהוא, וחכמים אומ' כזית, ואמר להך ר' שמעון אי אתם מודים באוכל נמלה⁵⁰⁵ כל שהוא⁵⁰⁶ חייב, אמרו לו מפני שהיא כברייתא, אמר להך אף חטה אחת ככרייתה ורבנן בריית נשמה חשיבא, ואי לאו דחטה לאו בריית נשמה היא הריא מיקריא בריא דאף היא כשנחלקת אין שמה עליה מתחלה מיקריא חטה ועכשו קמח⁵⁰⁶. נמצ' שאין קרוי בריא אלא בריית נשמה⁵⁰⁷ מתחלת ברייתו ושיחלק ואין שמו עליו וזו היא בריא שאין לה בטלה לעולם ואפילו באלף⁵⁰⁸ ומיהו דוקא כעורנו שלם הוא דאינו בטל ואפלו מת, אבל אם נתרקס או שנחתך ממנו

חסר כאן מפני הדומות, עד צפור טהורה. 501 וכ"כ רבינו בתוה"ב ב"ד ש"א יד, א. וכ"כ הרמב"ן והריטב"א. 502 קב, ב. 503 תוס' לעיל צו, א ד"ה מאי, ובמכ"ן וכדא"ש, וע"ע בר"ן, ובהג"א סי' ק סק"ו. 504 מכות יג, א. 505 בנדפס: נבילה, וכ"ה ברמב"ן (ועיי' מש"כ המגיה) והנוסח לפנינו הוא הנכון, וכ"ה בתוה"ב שם. 506 חסר — שהוא. 506* ועיי' בתות דעת סי' ק סק"ד. 507 בנדפס: כזית נשמה דאסור עליה' מתחלת וכו', ומבואר ברי' רבינו דבעי' שגם האיסור יהא מתחלת ברייתו, אבל ככריית נשמה שאין האיסור מתחלת ברייתו ליה בריה, והפוסקים האריכו בזה לענין תולעים כפירות דליח כרי' כיון דאין האיסור מתחילת ברייתו, וראה בדרוכי תשובה סי' ק סק"ד מח' האחרונים בזה, ומש"כ בערות על הריטב"א כאן, וע"ע בחרי"ד שם סק"ה. 508 בתוה"ב שם עמוד 28 הכיא ד' הרי"ש (תרומות פ"י מ"ח) דבריה בטלה כתשע מאות וסי', וכ"פ רבינו בשו"ת ח"א סי' רעא, והרי"ד זו ברא"ש ובר"ן עיי' שחלקו דלא בטיל לעולם, וכ"כ בסי' הבאים

→

←

→

משוחת שניים שיש בה תערובות איסור

סימן צה

כתשובה לשאלתו, על משחה שנים שיש בה תערובת של איסור אם מותר לחזוץ בה אם חשופים, מפני שהוא דבר מנוב.

הנה דבר פגום, יש שהוא פגום לגמרי עד שיהא קץ לאכלו, שאינו ראוי לאכילת אדם כלל, ויש שהוא פגום קצת, ואיסור פגום לגמרי עד שאינו ראוי לאכילת אדם, מן התורה אין איסור באכילתו, אבל איסור מדרבנן, כשהוא עומד בפני עצמו ולא נמצא בו נקמץ, ומקור הדין הוא בגמרא (עבודה זרה דף סו. א.), שנתלקו שם ר"מ ור"ש בענין חדרשה, נבלה הראויה לגר קרויה נבלה, שאינה ראויה לגר אינה קרויה נבלה, שלדעת ר"מ לא אמרנו דאינה ראויה לגר אינה קרויה נבלה, אלא בנסרחה קודם שבאה לכלל איסור, אבל אם כבר היתה נבלה ואח"כ נסרחה לא פקע ממנה שם נבלה, ולדעת ר"ש, אפילו אם נסרחה אח"כ אינה בכלל נבלה, והרשב"א בתורת הבית הארוך (בית ד שער ד), פסק כרבי שמעון, וכן פסק הרא"ש (ע"ז פ"ב סימן לד'), אולם בשו"ת גודע ביהודה מהור"א קמא (יור"ד סימן כו) חולקו מדברי הרמב"ם (פ"ד ממאכלות אסורות הלכה י. — יא) שפסק כר"מ, שהרמב"ם שם בהלכה י. התחיל: "כל האוכלים האסורים אינו חייב עליהן עד שיאכל אותם כדרך הנאתו, חוץ מביב"א וכלאי הכוס; שלא נאמר בהם אכילה וכי", וכלכה יא, "כיצד כי או שאכל אוכל האיסור אחר שהסריח התבאיש נפסל מאוכל אדם הרי זה פטור וכו'", ומדלא פטור בזה בזה אלא משום שהוא שלא כדרך הנאתו מכלל דפוסק כר"מ, דמה שאינו סרוח מעיקרא לא בעינו ראויה לגר, דאלי"כ בלא"ה פטור, משום שאין עליו שום איסור כלל.

ולדלכה למעשה, בכל האוכלים האסורים חוץ מביב"א וכלאי הכוס, אין נ"מ בין הרמב"ם, להרשב"א והרא"ש. אבל איסור מדרבנן, שלדעת הרמב"ם אעפ"י שהלכה כרבי מאיר ולא נפקע ממנו שם האיסור, מ"מ האוכלו פטור, שהרי עכ"פ וזהו אכילה, שלא כדרך אכילתו, ולדעת הרשב"א, שפוסק כר"ש, דנפקע ממנו שם האיסור, מ"מ איסור מדרבנן (ע"ין מנחת כהן ספר התערובות ח"א פי" עה, פרי תואר סימן קה, שאגת אריה סימן עה, וע"ין ט"ו או"ח סימן תכ ס"ק ת, פמ"ג שער התערובות פרק ה ו) והמחלוקת בין ר"מ לר"ש הוא, אם פקע ממנו שם האיסור הנ"מ הוא רק לענין בשר בחלב וכלאי הכוס שהחייבים עליהם אף שלא כדרך אכילתם, שלר"מ חייב מן התורה משום דלא פקע ממנו שם האיסור ולרבי שמעון שפקע ממנו שם האיסור אינו אסור אלא מדרבנן, (ע"ין שם בנודע ביהודה) אבל בשאר איסורים אף לרבי מאיר אינו אסור אלא מדרבנן, דאף שלא פקע ממנו שם האיסור, מ"מ הוי שלא כדרך אכילתו.

נמצא שלד"ה כשהוא עומד בפני עצמו ולא נתערב אסור עכ"פ מדרבנן, אבל כשהוא נתערב בחיחה, אפילו

בסימן קה סי"ק ה) ע"ז המחבר שם ששנים הפגום קצת אינו מותר אלא כשהתערב איסור מעט עם היתר מרובה וכו' אבל אם אין שם ממשו של איסור אלא טעמו בלבד, אפילו איסור מרובה היתר מועט, מותר אם פגום קצת, והביא שם הש"ך דברי הרשב"א (ד"ל), ונראה שאפילו נפל לתוך היתר מועט היתר זורקו הריטב מותר, לפי שאין כאן אלא טעמו ולא ממשו, ואע"ג דמשערין בכליו משום מאי דנפיק מיניה, לא ידעונו השהא דאין בו כתנאתו בני"ש אין אסור תערובתו כלל וכמו שאמרנו בהיתר שנתבשל בקדרה שאינה בת יומא, והטעם בכל אלו, מפני שבודאי ידענו שאין פליטתו בכלל, אלא כל שטעמו לשבת אנו מהמרין בו, שאנו חוששין שמא פלטה עד שיתו, טעם בתערובתו, לפיכך כל שטעמו קפילא ואין בו טעם מתירין אותו, הולך כשהאיסור פגום, אין משערין בכלול אלא בטעמו, וטעמו כמי שאינו, שהרי פגום הוא, עכ"ל, ולפי האמור, ע"כ צ"ל צדברי הרשב"א ידיענו בבירור דהנפלט ליכא רוב, א"כ עמא, בעי במושבת ליסגי בששים נגד המחצת, דהא עכ"פ ידענו דרובא ליגא.

ואמרת'י לבאר את דעת הרשב"א, דבכל טעם כעיקר, האיסור הוא גם, משום פליטתו, של גוף האיסור בתוך היתר, וגם משום טעם התורגש בו, ואם לענין פליטת גוף האיסור אנו אנמרים ידיענו בבירור שבהנפלט ליכא רוב וכל הפליטה שיעבור להפלוט לכל היתר הוא עד פלגא, מ"מ טעם התרגש הוא כפי כולה, שאינו דומה, קף רוטב היוצא מהמצית הנישר מליטרא אחת או מכמה ליטרות, ויש כמות מועטת שיש בה טעם מרובה, ולא כל הדברים שיום בטעמם וכמו שאמרנו, בכל דבר דעבידא, לטעמא אפילו באלף, לא בטיל, ובני"ד הל"נ בבירור דכמות הנפלט הוא מיעוט מכמות ההיתר, אלא דהיישיון לטעמו, או"ל יש לו טעם כפי כולה דאפשר דנתממה טעמו מבול, ולכן במשביח בעי ס' כפי כולה, דאפשר דיש לו טעם כפי כולה, אבל בפגום דטעמו כמאן דליתא וכמותו בודאי בטיל, אמנם צ"ע בהודושי רשב"א חולין (דף צח) גבי כחל, שמשמע לכאורה דפטור ליה לחשוש

דעצם כמות הפליטה כפי כולה. גם נ"מ לדינא לענין שנתערב מין במינו ונשפך בעינו שאין יכולים לעמוד עליו לשערך, דקיי"ל ביה"ד (סימן צח סעף ב) דאם נודע שהיה רובו מותר ואם לא נודע שהיה רובו אסור, ואם נפל מין במינו איסור מרובה לחוץ היתר מועט, ומכיר את האיסור ואפשר לוודקו, לדעת הש"ך מותר ידיענו בודאי דבהנפלט אין רוב (הוי ספיקא דרבנן ולקולא) ואי משום טעם התרגש, הרי מין במינו אין טעם התרגש, אבל להרשב"א כהודושו הוי ספק דאורייתא, דדילמא ליכא רובא, דיש לחשוש דעצם כמות הפליטה היא כפי כולה, ואולי גם להרשב"א בחידושו אין אמרים דעצם כמות הפליטה הוא כפי כולה אלא במקום שמורגשין טעם האיסור וכ"ל, דדיבתו תורה דבמקום שמורגשין טעם האיסור, הוא נחשב כניכר האיסור, ולא נחשב, אבל במין במינו, שאין בוה טעם התרגש, או"ל לא שייך לומר כן.

צבי

הלקות תערוכות

הר

ער

ומה שהעיר בהיא דחולין (דף קג) דאריי אבל חצי זית וקיא וחור ואלו חצי זית אחר חייב, דמתמה דאמאי לא מוכרזה הגמרא בקיא גם חצי זית השני, ואומר דמכאן מוכח דדוקא בדלא קיא חיי' השני, אבל אם הקיא גם חצי זית השני לא נאמר דנהנה גרונו בכובי, כד נעיי' בסוגיית הגמרא לא גראה דכרינן, שהרי אמרינן שם בעא רבי אלעזר מרי' אמי אבל חצי זית הקיא וחור ואלו מהו הפריך הגמרא וחביעי ליה כוית, ופירש"י דהקשיא היא דכוית שאכלו הקיא וחור ואלו אי נקטינן דלא חשיב עיכול יחייב שתים דחייב על בליעה לחוד, הרי דמתחייב על בליעה ראשונה אף שהקיא ולא נשאר כלום במעי מ"מ חייב על בליעת כוית ראשונה משום הנאת גרונו, וכשם שכלליעתו כוית שלם חייב אף שהקיא לגמרי, ה"נ בבלוע חצי זית הקיא יש כאן הנאת גרונו בחצי זית, ולכן בחור ובלוע חצי זית לפני שהקיא יש כאן הנאת גרונו בשני חצאי זיתים ומצטרפים לחיוב אם בכדי אכילה פרס.

ומה דמסיים דאם נגיד שיש הנאת גרון בלי בליעה לגמרי, ישמע לנו ר"י חידוש יותר גדול שלקח לפיו ופלט כוית שלם ומהחייב בהנאת גרון, אלא מוכח מכאן שאם אין בליעה אין הנאת גרון, וכ"כ אינם מוכינים דבליעתה בפיו בלי בליעה בודאי אין הנאת גרון ואינו חייב לא בכוית ולא בשני חצאי זיתים ור"י שאומר דחייב על הנאת גרונו היינו דוקא בבליעה, וכמו שכתב רש"י לעיל מינה (בד"ה בשל בין השניים) שאין אדם טועם עד שיהא סמוך לבית הבליעה, וברגע שבלוע אז יש הנאת גרונו וכבר נחתיב שאף שאח"כ הקיא אח"כ שהיה לו הנאת גרון כבר נגמר חיובו, ואין נ"מ אם הקיא או לא הקיא, ומד"ש אין לדקוק אמאי לא חזכי' הגמרא שהקיא גם את החי' השני, דשוב אין נ"מ בהתנאה השנית.

ועיקר חידושו דר"י הוא, דבהנאת גרונו לחוד חייב אף בלי הנאת מעיו ומכיון דההיא חצי זית ראשון הרי לא היה כאן הנאת מעיו, וחייב, ואין שום חידוש לומר דגם הקיא חצי זית, דזה לא מעלה ולא מוריד.

סימן צו

ע"ד שקיף הנייר של נקיף

לשאלתו, ע"י שקיפי נייר של נקיפים שמחזקים אותם בדפוס. ועשיית הדפוס היא כדרך זאת: עור הראש של גויש מעובדין אותו ופניוהו כמור כארבעה הימים ואח"כ מבטלים העור במים ומורק משקש'ר נעשה דבק. ודפוס זה מערבים עם חמשה חלקים מים, מרתיחים ומפבילים את השקופים. אח"כ מרתיים אותם בחיטקאליים ומשומננים והשקופים שמים אותם בחור קלחת הפשר הרוחח ומפלאים אותם בכשר, וזהו הנקיף.

וכת"ד העלה להחירם, ויסוד החיור הוא על פי מה שמבואר בגמרא (חולין דף קכב) וברמב"ם ה"ל מאכלות

איסור מרובה לחוד היור מועט, מותר לאכול, דע"י תערוכות לא גורו כמבואר בש"רע (סימן קג סעיף ב). ולכן בנידון שלפנינו אם זה פגום לגמרי עד שאינו ראוי לאכילה אדם כלל, אף אם האיסור המעורב כשהוא עומד בפני עצמו עכ"פ איסור מדרבנן, מ"מ כיון שהוא בתערוכות מותר לדברי הכל, דע"י תערוכות לא גורו.

אבל אם לא נפגם לגמרי אלא שהוא פגום קצת, לא אמרינן שאינו איסור תערוכות אלא כשנתערב איסור מועט עם היור מרובה, אבל איסור מרובה לחוד היור מועט ואפילו מחצה על מחצה אינו מותר עד שיפגום לגמרי שאינו ראוי למאכל אדם כמבואר ביר"ד (סימן קג סעיף ב), אלא שלדעת רוב הפוסקים לא הוי אלא איסור דרבנן, דעכ"פ הוי שלא כדרך אכילה (עיי' פמ"ג שער התערוכות שם), ושלא כדרך אכילה אינו איסור אלא מדרבנן (עיי' שו"ת כתב סופר א"ר"ח (סימן קיא אות ב) שכתב: "הנה בכל איסורי תורה, שיטת ה"רא"ש פרק כל שעה, והרשב"א, והר"ן, והרשב"א (בקי"דושי' דף נו) וחס' שבעות (דף כב ע"ב, ד"ה מהיתירא) ושם (דף כג ד"ה דמוקי), דשלא כדרך הנאתו איסור מדרבנן ונקטו כן גם ברעת הרמב"ם ה"ל יסודי החורה ועיי"ש, וזהו המל"מ שם פ"ה ה"ח ד"ה אך, דמצד דלישטת הרמב"ם איסור מן החורה, דהה כחצי שיעור).

אולם בנידון דידן יש להחיר משום שאין כאן אלא טעימה בלא בליעה, ואף שפסק הרמ"א (בסימן קח סעיף ה), שטעימה בלא בליעה אסורה, ומבואר שם בש"ך (סי"ק כז) דלאו דוקא באיסור הנאה, אלא גם באיסור אכילה אסור בטעימה בלא בליעה, מ"מ באיסור דרבנן יש הרבה מקילים בטעימה בלא בליעה, עיי' פוחי תשובה (סימן צח סי"א א) שהביא משו"ת צמח צדק (סימן מז), שמתיר לטעום את המורית אם יש בו מלח כל צרכו דאע"ג דדבר שהוא פגום מורבגן מותר אסור לכתחילה, היינו דוקא לאכילה אבל לטעימה שרי לכתחילה שטעימה אינו אסור אלא מדרבנן ובדרבנן לא גורו, ועיי"ש בפוחי תשובה שמדברי הצי"צ מבין דס"ל דה"ה בכל איסורי דרבנן שרי טעימה ואף לטעום בפיו ממש וכן הבי'ו בנו של בעל צ"צ בסוף הספר והפרי"ח (בסימן קח סי"ק כב). אמנם בשו"ת נודע ביהודה מהור"ח (יר"ד סימן נב) כתב דדצי"צ לא התיר אלא טעימה בלשון שאינו בולע כלום אבל אם בולע קצת אסור, ומסיק דאף טעימה בלשון אינו מותר כי אם באיסור פגום ולא בכל איסורי דרבנן, עכ"פ בנדון דידן שהוא איסור פגום וגם אינו בולע כלום, גם להורב"י מותר, והטעם שבאיסור פגום עדיף טפי משאר איסורי דרבנן י"ל, עפ"י מה שמבואר בשו"ת הריב"ש (סימן רסח) דהא דאסרו חז"ל טעימה, היינו משום שמא יבוא לאכול, וחשש זה לא שייך אלא לגבי איסור שראוי לאכילה, דאיכא למיגור בכח"ג שמא יבוא לאכול, מה שא"כ בדבר שהוא פגום ואינו ראוי לאכילה, לא שייך למיגור שמא יבא לאכול. וכעין זה מצינו לענין ביעור חמץ בשו"ע א"י"ח (סימן תמב סעיף א), שתערוכות חמץ שאינה ראיה לאכילה מותר לקיימם בפסח וכתב שם חזק יעקב (סי"ק ה) דלא גורנין דילמא אתי למיכל כיון שאינו ראוי לאכילה, ועיי' מטה יהונתן (סימן קח) על דברי הרמ"א שם.

